

ॐ
म
ॐ

ॐ
म
ॐ

आध्यात्मिक केंडी

तंत्री - संपादक : कैलासभहेन अेन. परीण

ॐ भूर्भुवः स्वः ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि धियो यो नः प्रचोदयात् ॐ ॥

(वर्ष २४)

ओक्टोबर - २००५

(संक २)

वर्ष : २४
अंक : २

आध्यात्मिक डेडी

ओक्टोबर
२००५

श्री गायत्री हाउंडेशन ट्रस्ट : अमदावाड-३८००१५.

वार्षिक लवाजम
रुपिया वीस (२०/-)

प्रकाशक

श्री डेलासब्रहेन अेन. परीष,
श्री गायत्री हाउंडेशन ट्रस्ट,
'निलोषा' बंगलो,
त्रिमूर्ति सोसायटी,
गवर्नमेन्ट पांच बंगला पास,
गुलबाई टेकरा,
अमदावाड-३८००१५.

अनुक्रमिका

क्रम	विगत	पान नं.
१.	माताज्ज्मे सेवायज्ञानी गहन वातो करी	१
२.	सेवादिन - सेवा माटे जरूर छे टिलनी भावनानी	२
३.	सेवादिन - निलोषा (काव्य)	४
४.	आजना जन्मना दिने भाज - राजयोगीनो संदेश	४
५.	मानवतादिन-जुवनने परमनो पयगाम अनावीअे.	५
६.	हे छु राज! जोल्यां तिमिरना ताळां (काव्य)	८
७.	“जन्मनो अेक दिन” (काव्य)	१०
८.	आशीर्वाद छे मारा...	१०
९.	राम रस अेक औषध	११
१०.	रामनवमी महोत्सवनी उजवणी	१२
११.	गुरुपूर्णिमा - परमात्मा तमने सर्वस्व आपशे ज..	१६
१२.	राज दर्शन थी शुं शुं मजे? (काव्य)	१८
१३.	जन्माष्टमी -	
	सहनशीलता आध्यात्मिक पंथनुं प्रथम सोपान	२०
१४.	जन्माष्टमी महोत्सव - २००५	२२
१५.	न कोई कोईना ऋषामां (काव्य)	२६
१६.	भाजनुं कर्तव्य - मातनो आदेश	२७
१७.	राजवाणी	२८
	(१) कर्मना सिध्दांतनो सहर्ष स्वीकार करो.	२८
	(२) अंतरनो विवेक साची शांतिनो आधार स्थंभ छे.	२८
	(३) सङ्गतानो शरागार	३०
	(४) प्रार्थना	३१
	(५) द्रढ संकल्प शक्ति केजवो	३२
१६.	सामाचार	खंडित-३
१७.	विदेशनो कार्ययज्ञ	खंडित-४

॥ ॐ मा ॐ ॥

visit us at :

www.rajyoginarendraji.com

अर्ध वार्षिक अंक अप्रिल अने ओक्टोबर

आध्यात्मिक डेडी : ओक्टोबर - २००५

- R.N. 38405/82

રાજયોગી નરેન્દ્રજી

તા. ૪-૯-૦૫

તારીખ ચાર સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૫, રાત્રિના દસ વાગે હજુ તો રૂમનું લાઈટ બંધ કરીને હું પલંગમાં આડો પડ્યો હતો. આંખો બંધ કરી, મનના દરવાજા બંધ કરીને, અંતરના દ્વાર ખોલીને હું માતાજીનું સ્મરણ કરતો હતો. નિંદ્રા દેવીનું આવરણ હજુ છવાયું ન હતું.

ત્યાં તો રૂમમાં પ્રકાશ પથરાયો, મેં આંખો ખોલીને જોયું તો ઘડિયાળ દસ કલાક ને દસ મિનિટનોસમય બતાવતી હતી. પ્રકાશનો ઝબકારો થયો અને માતાજી સાક્ષાત સદેહે મારા પલંગ પાસે ઉભાં હતાં. મંદ મંદ હાસ્ય વેરતું, મુખારવિંદ અને મહેંકતું 'મા' નું અસ્તિત્વ અતિ સોહામણું લાગતું હતું. ભાવવિભોર હું "મા" ની ચરણ વંદના કરવા પલંગમાં બેઠો થઈ ગયો, પલંગમાંથી નીચે ઉતરી માતાજીના કોમળ, મૂદુ ચરણને મારી ભાવગંગાથી ભીંજવી દીધાં. હું ચરણ પાસે જ બેસી ગયો. માતાજી ઓશીકા પાસે પલંગમાં બેસી ગયાં. મારો હાથ પકડીને માતાજીએ મને ઊભો કરી તેમની અડોઅડ બેસાડી દીધો.

મારા વાંસે, શિર પર અને શરીર પર મૂદુ હસ્ત પસવારી માતૃવાત્સલ્યની વર્ષા કરી. હું આનંદ વિભોર બની ગયો હતો.

માતાજીએ સેવાયજ્ઞની ઘણી બધી ગહન વાતો કરી, માર્ગદર્શન આપ્યું. માતાજી હસ્ત પસવારતાં જાય, મીઠી મજાક કરતાં જાય અને સેવાયજ્ઞની ગહન વાતોને હળવાશથી કહેતાં જાય. કેટલોક સમય વીત્યા પછી માતાજી પલંગમાંથી ઊઠીને સોફા પાસેના ટેબલ પર ગયાં અને ટેબલ પર બદામ પધરાવી અને ટેબલ પાસેથી જ મારી દેહાકૃતિ પ્રકાશપુંજમાં વિલીન થઈ ગઈ.

થોડી વારે આનંદ ઉદઘિના મોજાં શાંત થતાં મેં ઘરના સભ્યોને જાણ કરી. ઘડિયાળ રાત્રિના સાડા દસનો સમય બતાવતી હતી.

માતાજીએ ગોલ્ડન ક્લરની પ્રીન્ટેડ સાડી ભારતીય ઢબે પરિધાન કરી હતી. વાળ છૂટા હતા. આછા આભૂષણો હતાં. માતાજીનાં અસ્તિત્વના પ્રકાશથી રૂમ ઝળાંઝળાં થઈ ગયો હતો. મોગરાની સુવાસથી રૂમનું વાતાવરણ મહેંકતું હતું. માતાજીના વાત્સલ્યસભર હસ્તનો સ્પર્શ મારા વાંસામાં અને શરીર પર ફરતો હતો, ત્યાં મારા શરીરમાંથી પણ મોગરાની સુવાસ આવતી હતી.

માતાજીએ વીસ મિનિટ સુધી વાત્સલ્ય વરસાવતાં વરસાવતાં ગહન સેવાયજ્ઞની શિક્ષા આપી. ચૂંવોતેર બદામની પ્રસાદી પધરાવી હતી.

ૐ મા ૐ

(૨)

સેવાદિન - સેવા માટે જરૂર છે દિલની ભાવનાની

રાજયોગી નરેન્દ્રજી

તા. ૪-૯-૦૫

ઘાલા આત્મીયજનો,

નિલોષા સેવા કેન્દ્ર તેના ૨૭માં વર્ષમાં પ્રવેશી રહ્યું છે. આજે સેવાદિન છે. સેવા કેન્દ્રની સુવાસ અવિરત પ્રસરતી રહે તેવી શુભેચ્છા. સેવામાં શિસ્ત અને સમર્પણભાવ ભળે તો જ સેવાનું ક્ષેત્ર દીપાવી શકાય. સેવાને જ જીવનમંત્ર અને જીવનધ્યેય બનાવીને માતાજીના આદેશ અને માર્ગદર્શન અનુસાર સેવામાં જ સમર્પિત થઈને હું માતાજીનો શિસ્તબદ્ધ સૈનિક-સેવક બની રહ્યો છું. સેવકની નમ્રતા, મર્યાદા અને શરણાગતિને મેં મારા જીવનમાં અપનાવ્યાં છે.

આજે સમાજમાં સેવકો તો ઘણાં છે પરંતુ સાચા, સંનિષ્ઠ અને મૂક સેવકોનો અભાવ છે. આજના મોટાભાગના સેવકો, અહમ, ઈર્ષ્યા, નિંદા અને લોભથી ખરડાયેલા, અભડાયેલા છે. સેવા થકી મેવા મેળવવાનો અને પોતાનો સ્વાર્થ સાધવામાં તેમને વધારે દિલચસ્પી હોય છે.

સાચા સંનિષ્ઠ સેવકમાં અનાસક્તભાવ, પ્રસન્નતા અને ઉત્સાહ વર્તાવવા જોઈએ. હનુમાનજીના નિઃસ્વાર્થ સેવા કાર્યો જોઈને વાલ્મીકિઋષિ હનુમાનજીના ઉત્સાહ અને નિઃસ્વાર્થના વખાણ કરવા લાગે છે. હનુમાનજી જેવા સેવક આ દુનિયામાં ફરીથી પ્રગટશે કે કેમ તે શંકા છે.

સેવાનું ક્ષેત્ર પસંદ કરનારા સેવક હંમેશા ઉત્સાહિત અને ચેતનવંતો હોવો જોઈએ. તેના સદયનાં દ્વાર હંમેશા સેવા અને સહાનુભૂતિ માટે ખુલ્લા રહેવાં જોઈએ. સહુને પ્રેમથી, સમદયતાથી આવકારવા જોઈએ.

પરમાત્માએ બનાવેલા માનવ શરીરના બધા જ અંગોમાં જોઈએ તો આંખ ઉપર પાંપણરૂપી ઢાંકણ છે. મુખ ઉપર હોઠનું ઢાંકણ છે પરંતુ કિરતારે કાનને દરવાજો આપ્યો નથી. કાન ખુલ્લા રાખ્યા છે. આનું તાત્પર્ય એ જ કે, અઘટિત, મર્યાદા વગરની, અસાત્વિક વસ્તુ જોવાનો પ્રસંગ ઉપસ્થિત થાય તો આંખનો દરવાજો બંધ કરી દેવો. મુખમાંથી વાત ઉચ્ચારતાં પહેલાં વિવેકના ગરણે ગાળીને જ બોલવી, નહીં તો હોઠ રૂપી ઢાંકણથી મુખ બંધ રાખી મૌન રહેવું. કાનથી વાતો સાંભળવી અથવા વાતો સંભળાઈ જાય તો પણ વિચારના પ્રવાહમાં બધી જ વાતોને, નકામી વાતોને વહેવા દેવી નહીં. કોઈપણ વાતને મુખથી ઉચ્ચારતાં પહેલાં તેના સારાસારનો વિચાર કરીને સભ્યતાથી, વિનયથી અને વિવેકથી જ ઉચ્ચારવી. સેવાના ક્ષેત્રમાં આ બાબતનો ખાસ ખ્યાલ રાખવો જોઈએ.

મારી પાસે લોકોની વ્યક્તિગત અને સામાજિક સંસારની વાતો ઘણી જ આવે છે. આવી વાતોને હું સાંભળું છું. સુલઝાવવાનો પ્રયત્ન કરું છું, પરંતુ બધી વાતોને વાચા મળતી નથી. મૌનના મહાસાગરમાં તેને ડૂબાડી દઉં છું. જે માનવી દુનિયાના ઝેર પી શકે અને પચાવી શકે તેમજ સમતા અને શાંતિરૂપી અમૃત આપી શકે તે જ શંકર બની શકે. ઓમકારથી વિભૂષિત,

કલ્યાણકારી શિવ સ્વરૂપ બનવા માટે સાચા સેવકે જગતની ઝેર જેવી કડવી વાતોને પેટમાં જ સમાવવી જોઈએ. જગતના કલ્યાણની વાતો જ મુખથી ઉચ્ચારવી જોઈએ. આવી ક્ષમતા કેળવવા માટે દરેક સેવકે પોતાની અંદર વિવેકને વિકસાવવાની જરૂર છે. ઘણા ભાઈ-બહેનો નિલોષા પર સેવાની તક મળે તેવી વિનંતી કરતાં હોય છે.

ફાજલ સમયે કે નિવૃત્ત વયે વ્યક્તિને સમાજ માટે કંઈક કરવાની ભાવના જાગે છે. જો આપના મનમાં સેવાની ભાવના જાગી જ હોય અને તેને સાકાર સ્વરૂપ આપવું જ હોય તો આપને કોઈ સંસ્થાની જરૂર નથી. સેવાનું ક્ષેત્ર ઘરઆંગણેથી જ મળી શકશે. અન્યને માટે કંઈક કરી છૂટવાની ભાવનાને સાચો સેવક રોકી શકતો જ નથી.

ઘણા લોકો સારી સેવાની શોધમાં સમય વ્યતીત કરે છે. જેને સેવા જ કરવી છે તેને તો ડગલે ને પગલે સેવાનું ક્ષેત્ર મળી જ રહે છે. સેવાના ક્ષેત્રમાં જોડાવવા માટે નિવૃત્તિ લેવાની કે સંસ્થા શોધવાની જરૂર નથી. જરૂર છે ફક્ત દિલની ભાવનાની અને તમારા શારીરિક, માનસિક અને આર્થિક પુરુષાર્થની. અજાણ્યાને સાચો રાહ બતાવીને, અપંગ, અંધની હાથલાકડી બનીને, ભૂખ્યાની ક્ષુધા વૃક્ષ કરીને, તરસ્યાને પાણી પીવરાવીને, રસ્તામાં પડેલ કેળાંની છાલ, કાચના ટુકડાને કચરાપેટીમાં નાખીને, રાહદારીને અકસ્માતમાંથી બચાવીને, તમારી કલા કારીગરી આવડત જરૂરિયાતવાળી વ્યક્તિઓને શીખવાડી તેમને પગભર કરીએ. આવી વિવિધ સેવાકીય પ્રવૃત્તિઓ આપ કરી શકો છો.

સેવામાં અહમ્, દંભ, ઈર્ષ્યા, નિંદા, હરીફાઈને સ્થાન હોઈ શકે જ નહીં. દવાખાનાઓના જનરલ વોર્ડ, બાળકોના વોર્ડ, ટી.બી વોર્ડ, ઓર્થોપેડિક વોર્ડ કે અન્ય જરૂરિયાતવાળા દર્દીઓ હોય ત્યાં જઈને ગામડાનાં કે અસહાય દર્દીઓ કે તેના સગાં-વ્હાલાં સાથે વાત કરી, તેમને રહા, દૂધ કે જમવાનું પહોંચાડો. ઓઢવા - પાથરવાનું આપો, દવા લાવી આપો, તેમની સેવામાં, મદદમાં સમય ફાળવો. આવી સેવા કરવામાં આત્મીયતા વધશે અને તેમને સેવા કર્યાનો સંતોષ મળશે.

વેપારી વર્ગ કે નોકરિયાત વર્ગ પોતાના ઇંધામાં કે વ્યવસાયમાં નફો કરે. પગાર મેળવે પરંતુ સાથે સાથે તેમના કાર્યક્ષેત્રમાં માનવતા ભળે, સહાનુભૂતિ ભળે, સહકારની ભાવના ભળે તો તે વ્યક્તિ પણ પોતાના ક્ષેત્રમાં સેવા કરે છે તેમ કહી શકાય. વેપારમાં નિયત કરેલ નફો અને નોકરીમાં પગાર તો જીવનનિર્વાહ માટે જરૂરી છે જ પરંતુ પોતાના કાર્યક્ષેત્રનો માનવતાસભર કાર્યો કરવામાં સદ્ઉપયોગ કરવો તે પણ સેવા જ કહેવાય. લાંચ-રુશ્વત, કામચોરી, સમયચોરી, દગાખોરીનો વ્યવહાર જો નિવારી શકાય તો તે પણ સમાજની સારી સેવા કરી ગણાય.

કોઈપણ વ્યક્તિના કામનો, જવાબદારીનો કે ચિંતાનો ભાર હળવો કરવો, સહાનુભૂતિ

દાખવી તેમની વાતનો વિસામો બનવો તે પણ સેવા જ કહેવાય. મેં દર્શાવેલા અને મારા જીવનમાં અપનાવેલા નવ સૂત્રોમાંથી

**“દુઃખીઓના દિલના આંસુડા લૂછવા,
નિઃસહાયને સહાય કરવી.”**

આ બે સૂત્રો સેવાના ક્ષેત્રો જ છે. માનવતા વ્રતમાં મેં આ સૂત્રોનો નિર્દેશ કર્યો છે અને તન, મન, ધનથી પોતાની ક્ષમતા અનુસાર તેનો અમલ કરવા જણાવ્યું છે. સેવાથી તમારા જીવનને સુવાસિત બનાવો. મારા આપ સર્વેને આશીર્વાદ છે. **ૐ મા ૐ**

(૩)

સેવાદિન-નિલોષા

નિલોષા વડલા સમાન દીસતો
નિલોષાએ પ્રાંગરી વડવાઈઓ,
છવ્વીસ વર્ષ તણી,
આજ સત્તાવીસ વર્ષમાં પ્રવેશ,
વડવાઈઓ તણાં મૂળ ઊંડા જતાં
નિલોષા ભાસે કબીરવડ સરીખો
નીરખી કબીર વડને માનવીઓ શાતા પામતા
નીરખી કબીર વડ રૂપી નિલોષાને,
માનવીઓ દુઃખ દર્દ ભૂલી જતા,

નલિન-ઉષા તણી બેલડી,
નિલોષારૂપી કબીરવડમાં
અડીખમ ચોકી પહેરો ભરે,
સાથમાં સહકાર્યકર્તા ટેકો ધરે,
અગોચર માત હાજર ત્યાં
રાજયોગી નરેન્દ્રજી સેવા કરતા રહે.
જન્મથી આજ પર્યંત ત્રીસ વર્ષની
સેવા જમા પાસામાં
વિનંતી માતને
જન્મોજન્મ સેવા અર્પતી રહેજે.

(૪)

આજના જન્મના દિને બાળ - રાજયોગીનો સંદેશ

૧. તારીખ અને તિથિ છે નિમિત્ત માત્ર
આ તો અરજ-અમર પ્રાગટ્યદિન છે.
શ્વાસે શ્વાસે નવજીવન મળતું રહે
મા - બાળનું અદ્વૈત સઘાતું રહે.
(તમે) બાળ સમ્મી હો કે રાજઅષ્ટમી,
ભાવભીની કલ્પનાઓ કરતા રહો.
મનગમતા નામે મહોત્સવ મનાવતા રહો,
મા - બાળને સદાય સ્મરતા રહો,
અનુભવતા રહો.... અનુભવતા રહો....

૨. મા - બાળ સંગે ચાલો,
જોમ રહેશે, દિશા મળશે,
જીવનમાં વસંતો સદાય ખીલતી રહેશે.
મા - બાળની વાણી સૂણો સત્સંગ થાશે.
સદ્ગુણો સજાવવાની તમન્ના જાગશે.
રાજ - બાળના આદર્શને અપનાવો.
આદર્શને અનુસરો માત મળશે,
ધ્યેય સિદ્ધ થાશે, જીવન ધન્ય બનશે.

(૫)

માનવતા દિન - જીવનને પરમનો પયગામ બનાવીએ....

રાજયોગી નરેન્દ્રજી

તા. ૭-૯-૦૫

આધ્યાત્મિક પંથના પ્રવાસીઓ,

આજે માનવતા દિન છે. પંચમહાભૂતના આ શરીરે જીવનના '૭૪'માં વર્ષમાં પ્રવેશ કર્યો. માનવસેવાનો આદેશ આપીને માતાજીએ આ શરીરને તપાવી તપાવીને તીર્થ બનાવી દીધું છે. આ તીર્થમાં માતાજીએ વાસ કર્યો છે. માતાજીના ઐશ્વર્યનો આવિર્ભાવ મારા રોમેરોમમાં હું અનુભવી રહ્યો છું.

મેં અગાઉ શાયરીમાં લખ્યું હતું કે,
“તારા અને મારા સરનામાના બે છેડા,
તું રહે અગોચરમાં હું રહું ગોચરમાં.”

આ પંક્તિઓમાં થોડો ઉમેરો કરીને હવે હું મારો ભાવ વ્યક્ત આ પ્રમાણે કરું છું.

“ગોચરમાં રહેતા તારા બાળને મળવા તું અધીરી બને,
જન્મદિને નિરાંતે આવે, આશિષની વર્ષા કરે,
સેવાની ક્ષિતિજો સમજાવતી જાયે, વિસ્તારતી જાયે,
મીઠા માતૃત્વનો અહેસાસ અહર્નિશ કરાવતી રહે”

માતાજીની ઈચ્છા અને આદેશને સર્વોપરી ગણીને માનવસેવા યજ્ઞની જ્યોતને જલતી રાખવાનો પુરુષાર્થ હું કરી રહ્યો છું. માતાજી મારા પુરુષાર્થમાં પ્રેરણાનું પિયુષ સિંચન કરે છે.

પરમાત્માએ દીધેલ માનવજીવન સફળ કરવા માટે, માનવતાના બીજને અંકુરિત કરી, આપણી શક્તિ અને ક્ષમતા અનુસાર તેનો વિકાસ કરી, માનવતાના મૂલ્યોને મહેંકાવવાં જોઈએ.

માનવજીવન દરમિયાન જ વ્યક્તિ આધ્યાત્મિક ઉન્નતિ કરી શકે. પરમાત્માના ઐશ્વર્યની, કૃપાની પ્રેરણાની અને આશીર્વાદની અનુભૂતિ કરી શકે છે. પોતાના ઈષ્ટના સ્વરૂપમાં પરમાત્માના પ્રત્યક્ષ સાકાર સ્વરૂપે દર્શન પામી શકે છે.

કોઈપણ યોનિમાં જીવન તો છે જ. પશુ, પંખી, કીટ, પતંગ બધાંય જીવજંતુઓને જીવન છે. તો આ જીવન એટલે શું ? શ્વાસ્થ્યેશ્વાસની પ્રક્રિયાને, જીવન કહી શકાય !

જીવન એટલે જન્મથી મૃત્યુ વચ્ચેનો સમય. જીવનના ઉદય અને અસ્ત વચ્ચેના સમય દરમિયાન જીવન ઘબકતું, શ્વસતું સંવેદનાઓ અનુભવતું રહે છે. પ્રારબ્ધને ભોગવતું અને પ્રારબ્ધ નિર્માણ કરતું, વર્તમાનને માણતું રહે છે. જન્મ એ જીવનનું સોનેરી પ્રભાત છે. મૃત્યુ એ જીવનની રાત્રિ છે, જીવનનો વિરામ છે.

સામાન્ય રીતે માનવજાતને પરમાત્માએ સો વર્ષનું આયુષ્ય બક્ષ્યું છે. માનવજીવનને વિવિધ તબક્કાઓમાં વહેંચીએ તો :

શૈશવ - બાળપણ, જન્મથી પાંચ વર્ષનું જીવન

કિશોરાવસ્થા છ વર્ષથી અઠાર વર્ષનું જીવન
 યૌવનાવસ્થા ઓગણીસ વર્ષથી પચાસ વર્ષનું જીવન
 વૃદ્ધાવસ્થા એકાવન વર્ષથી જીવનના છેલ્લા સ્થાસ સુધીનું જીવન

શૈશવકાળ એ જીવનનું પ્રભાત છે. વૃદ્ધાવસ્થા એ જીવનની સંધ્યા છે. યૌવન એ જીવનનું મધ્યાહ્ન છે. ઉષ્ઃકાળથી સાયંકાળ સુધીના સમયનું અને જીવનનું સાત્ત્વિકતાપૂર્ણ, રચનાત્મક આયોજન કરવામાં આવે તો દિવસના અને જીવનના દરેક કાળ-સમયને માણી શકાય. ફળદાયી કરી શકાય અને પરમાત્માને અપેક્ષિત વિકાસ સાધી શકાય.

જીવનની દરેક અવસ્થા દરમિયાન જીવનનું ચણતર અને ઘડતર પ્રસન્નતાપૂર્વક અને સત્યની બુનિયાદ પર થવું જોઈએ., તો જ મનુષ્ય જીવન સાર્થક કરી શકાય.

શૈશવકાળ : જન્મથી પાંચ વર્ષ સુધીનો સમય ઉગતા સૂર્યની જેમ સોહામણો અને શાતા આપનારો છે. આ સમય દરમિયાન બાળકનો શારીરિક, માનસિક, બૌદ્ધિક અને આધ્યાત્મિક વિકાસ થાય તેવું હુંફાળું, પ્રેમાળ, સાત્ત્વિક અને પ્રસન્ન વાતાવરણ પ્રદાન કરવાની સમજ અને જ્ઞાન દરેક માતાપિતાએ ન હોય તો મેળવી લેવા જોઈએ. બાળકના જન્મ કે ગર્ભાધાન પહેલાં જ પરિણિત યુગલે સંસાર બાગને ખીલવવા માટે બાળમાનસના ઉછેર અને વિકાસનું જ્ઞાન મેળવવું જરૂરી છે. બાળકના માનસપટ પર જીવનની ઉજ્જવળ, હકારાત્મક અને સાત્ત્વિક વાણી, વર્તન અને વ્યવહારની છાપ ઉપસાવવી જોઈએ. જીવનનું પ્રભાત સોનેરી સોણલાં લઈને જ ઉગવું અને પ્રાંગરવું જોઈએ. માતાપિતા કે ઘરના અન્ય સભ્યોના કટુતાભર્યા કે નકારાત્મક વલણો, વિચારોનો પ્રભાવ બાળકના માનસપટ પર જાણ્યે અજાણ્યે પણ પડવો જોઈએ નહીં. માણસાઈના દિવાની જ્યોત બાળપણથી જ બાળમાનસમાં પ્રગટાવવી જોઈએ. બેબી સીટીંગ, પ્લે ગ્રુપ, નર્સરી ગ્રુપ કે કીન્ડર ગાર્ડનમાં મોકલતાં પહેલાં બાળકોની સંભાળ અને શિક્ષણ આપતી સંસ્થાનું વાતાવરણ અને તેના વ્યવસ્થાપકો, અન્ય કર્મચારીઓના સ્વભાવ, આવડત અને બાળકો સાથેના ઋજુતાભર્યા વર્તનની તપાસ કરવી જોઈએ. શૈશવકાળ એ જીવનનો પાયો છે. પાયાની મજબૂતાઈ અને ઊંડાઈ ઉપર જ જીવનની ઈમારત ચણી શકાશે, ટકાવી રખાશે.

કિશોરાવસ્થા : છ વર્ષથી અઠાર વર્ષ સુધીનો સમય ક્રમશઃ બાળપણથી કિશોરાવસ્થાનો સમય છે. જીવનને સમજવાની અને માણવાની શરૂઆત કિશોરાવસ્થાથી થાય છે. કુટુંબ, સમાજ અને શાળાના શિક્ષણ, સંસ્કાર અને વાતાવરણની અસર કિશોર - કિશોરીના જીવન ચણતર અને ઘડતરમાં અગત્યનો ભાગ ભજવે છે. કિશોરાવસ્થા દરમિયાન કિશોરો (બાળક-બાળકી)નો સર્વાંગી વિકાસ થાય, જીવન અને જગત વ્યવહારની સાચી સમજ મેળવે તેવું જ્ઞાન મળવું જોઈએ. વિદ્યાભ્યાસ દરમિયાન કિશોરોનો શારીરિક, માનસિક, બૌદ્ધિક અને આધ્યાત્મિક વિકાસ થાય તેવા જ્ઞાનનો સમાવેશ ક્રમશઃ તેમના અભ્યાસમાં થવો જોઈએ. માતાપિતા અને શિક્ષકોને તેઓ તેમનો આદર્શ માનતા અને ગણતા હોય છે. તેથી માતાપિતા અને શિક્ષકોએ તેમના વાણી, વર્તન અને વ્યવહારમાં સચ્ચાઈ, સભ્યતા,

શાલિનતા અને વિવેક દાખવવાં જોઈએ. પ્રાથમિક અભ્યાસકાળ દરમિયાન બાળકોના ચારિત્ર્ય ઘડતર માટે બાળમાનસનો અભ્યાસ કરેલ અનુભવી, પીઠ, સંસ્કારી, શાંત, સરળ અને બાળકોને ગમ્મત સાથે જ્ઞાન આપે તેવા શિક્ષકોની પસંદગી કરવી જોઈએ. શિક્ષણનો આ પ્રાથમિક તબક્કો સુવ્યવસ્થિત પસાર થાય તો માધ્યમિક અને ઉચ્ચ શિક્ષણ ઉજ્જવળ બની શકે. યુવાનોમાં વર્તાતી અસ્થિલતા, અવિવેક અને અશિસ્ત અટકાવી શકાય. વિદ્યાર્થી અને શિક્ષક વચ્ચે પ્રેમ અને આદરનું વાતાવરણ સર્જી શકાય.

જીવન ઘડતર અને વિકાસનો મોટો ભાગ શાળાકીય વાતાવરણમાં જ થતો હોય છે. વિદ્યાર્થીઓ આદર્શ માનવ બને તેની જવાબદારી શાળાના વાતાવરણની અને શાળાના દરેક શિક્ષકની બની રહેવી જોઈએ. વિદ્યાર્થી અવસ્થા દરમિયાન જ વિદ્યાર્થીમાં શિસ્ત, સંયમ, નિયમિતતા અને વિવેકના ગુણો કેળવાવવા જોઈએ. શિક્ષકોની સાથે સાથે માતાપિતાનો અને ઘરના અન્ય સભ્યોનો સામૂહિક સહકાર અને પ્રયાસ કિશોરના સર્વાંગી વિકાસમાં મહત્વનો ભાગ ભજવે છે.

યુવાવસ્થા : ઓગણીસથી પચાસ વર્ષની ઉંમર સુધીનું જીવન ક્રમશઃ યૌવનમાં વસંતના પ્રવેશથી પાનખરના પ્રારંભ સુધીનો ગણી શકાય. મધ્યાહ્નના સૂર્યની જેમ જીવનના ધ્યેય, આદર્શો અને વિકાસનો સૂર્ય અથાગ પ્રચલ્ન, પરિશ્રમ અને પુરુષાર્થ કરીને તપવો જોઈએ. શિક્ષણ, સંસ્કાર અને સદ્ગુણોનું અનુસરણ જીવન વ્યવહારમાં અપનાવવાનો આ ઉત્તમ સમય છે. જીવનના ચાર પુરુષાર્થો - ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષનો પ્રારંભ અને વિકાસ આ સમય દરમિયાન જ વિવેકપૂર્વક કરવો જોઈએ. સાત્વિક અને નૈતિક મૂલ્યોને અનુસરીને જ વ્યવસાય, વેપાર કે નોકરી દ્વારા ધનસંપત્તિ સંપાદન કરી પરમની પ્રસાદી સમજીને સંતોષથી અને આનંદથી તેનો સાત્વિક વિનિયોગ સ્વ અને સમષ્ટિના શ્રેય અને પ્રેય માટે કરવો જોઈએ. ધનસંપત્તિના સ્વામી પરમાત્માને જ બનાવવા અને ગણવા જોઈએ. જેથી પરમાત્માની નિશ્રામાં રહીને પરમની પ્રેરણા અનુસાર ધનસંપત્તિનો યોગ્ય ઉપયોગ અને વૃદ્ધિ કરી શકાય.

પરિણય જીવનનો પ્રારંભ કરી આદર્શ ગૃહસ્થાશ્રમી બનવું જોઈએ. લક્ષ્મી અને નારાયણ સદાય ઘરમાં વાસ કરે અને આશિષ વર્ષાવતા રહે તેવું પ્રસન્ન વાતાવરણ ઘરમાં સદાય પ્રસરેલું રહેવું જોઈએ. ઉભય પતિ-પત્નિનો પ્રેમ, સહકાર, સમત્વભાવ અને વિવેકયુક્ત વ્યવહાર દ્વારા સંસ્કારી અને તંદુરસ્ત બાળકો પેદા કરવા જોઈએ. બાળકો પરમાત્માનું જ સાકાર સ્વરૂપ છે તેમ સમજી પરમની પૂજા સમજી તેમનો ઉછેર કરવો જોઈએ. તેમના વિકાસમાં સમય અને શક્તિનું યોગદાન આપવું જોઈએ. સંસ્કારી અને સ્વસ્થ પ્રજા, કુટુંબ, સમાજ, રાષ્ટ્ર અને માનવતાનું ગૌરવ વધારી શકે, માનવતા મહેંકાવી શકે.

યુવાવસ્થા દરમિયાન ધાર્મિક જીવન જીવવાનો દૃઢ સંકલ્પ કરી તેનું આચરણ કરવું જોઈએ.

નીચે દર્શાવેલા ધર્મના લક્ષણો આપણા જીવનમાં વણાઈ જવા જોઈએ જેવાં કે :-

૧. સત્ય અને સાત્વિકતા પ્રત્યે આપણો પ્રેમ હોવો જોઈએ. આપણી શુભ ભાવના હંમેશા બની રહેવી જોઈએ.
૨. આપણને જેવો વ્યવહાર ગમે તેવો જ વ્યવહાર અન્યની સાથે કરવો જોઈએ. કોઈનાય પ્રત્યે દ્રેષભાવ રાખવો જોઈએ નહીં.
૩. ક્ષમાશીલ સ્વભાવ હોવો જોઈએ. "Forget and forgive" ની ભાવના રાખવી જોઈએ.
૪. આપણું કર્મ એવું હોવું જોઈએ કે,, જેના થકી આપણને સંતોષ થાય, આપણો આત્મવિકાસ થાય, આત્માને પુષ્ટિ મળે, આનંદ મળે તેવું જ કર્મ કરવું જોઈએ.
૫. એષણાઓ, ઈચ્છાઓ પર નિયંત્રણ રાખવું જોઈએ. દરેક એષણા કે ઈચ્છાને વિવેકના ગરણે ગાળીને પછી જ જરૂર લાગતી ઈચ્છાઓની પૂર્તિ કરવી જોઈએ. દૃઢ મનોબળ કેળવવું જોઈએ.
૬. જીવનમાં ક્યારેય જૂઠ, ચોરી, છળકપટ કે હિંસાનો આશ્રય લેવો નહીં. અનૈતિક વ્યવહાર કે વાતાવરણમાં ભાગ લેવો નહીં, સાથ આપવો નહીં કે પ્રલોભનમાં ફસાવવું નહીં.
૭. મન, વચન, કર્મથી હંમેશા પવિત્ર રહેવાનો પ્રયત્ન કરતાં રહેવું જોઈએ.
૮. ક્રોધ અને ઈર્ષ્યાને જીતવા માટે મૌન અને મંત્રજાપનો આશ્રય લેવો જોઈએ. ક્રોધથી વિવેક વિસરાઈ જવાય છે. મન પરનો કાબૂ ગુમાવી દેવાય છે. ક્રોધને જીતવો જોઈએ, ઈર્ષ્યાને ત્યજવી જોઈએ.
૯. સત્સંગ, સ્વાધ્યાય, સદ્ગુરુનું સાનિધ્ય અને આશીર્વાદથી અને સાત્વિક જ્ઞાનથી વિભૂષિત થવું જોઈએ. રચનાત્મક જ્ઞાનથી જીવનને સમૃદ્ધ બનાવવું જોઈએ.
૧૦. કોઈપણ વ્યક્તિના જીવનબાગને મહેંકાવવામાં યોગદાન આપવું જોઈએ. હર્યા ભર્યા જીવન બાગમાં આગ લગાડવાનો કે ઉજાડવાનો પ્રયત્ન ક્યારેય કરવો જોઈએ નહીં.
૧૧. પ્રેમમય વાતાવરણ, પવિત્રતા અને પરમના શરણમાં રહેવાથી આપણામાં ધર્મનો પાયો વધુ મજબૂત બને છે.

વૃદ્ધાવસ્થામાં પ્રવેશ કરતાં પહેલાં જ જીવનનો વનપ્રવેશ થાય તે પહેલાં જ આપણું જીવન, ધાર્મિક, નૈતિક અને સાત્વિક મૂલ્યોથી અલંકૃત થઈ જવું જોઈએ.

વૃદ્ધાવસ્થા : પચાસ વર્ષથી જીવનના છેલ્લા શ્વાસ સુધીનો સમય વૃદ્ધાવસ્થા છે. જીવનની ઢળતી સંધ્યાનો આ સમય સંસારના કાર્યો અને ફરજો પૂર્ણ કરી, પરમના શરણમાં લીન થવાનો સમય છે. સંસારના વળગણમાંથી ક્રમશઃ સ્વેચ્છાએ નિવૃત્ત થઈ માનવતાના, પરમાત્માના કાર્યોમાં, સાત્વિક પ્રારબ્ધ નિર્માણ કરવાના કાર્યોમાં મન, વચન, કર્મથી પ્રવૃત્ત થવું જોઈએ. સંસારની ફરજો પૂર્ણતયા અદા કરી, પરિવારને સંસ્કાર અને શિક્ષણ આપી સ્વાશ્રયી બનાવ્યા પછી તેમને સ્વતંત્રપણે તેમનો જીવનવ્યવહાર ચલાવવા દો. પરિવારના જીવનમાં ચંચુપાત કરવાથી, અકારણ, વણમાગી, સલાહ સૂચન કરવાથી કે તેમના પ્રશ્નોની ચિંતા કરવાથી સંબંધોમાં કડવાશ પ્રસરે છે, તમારા જીવનમાં અશાંતિ સર્જાય છે.

મારી તો નમ્ર સલાહ છે કે, સંસાર સાગરના કિનારે જ રહો, મધદરિયે અટવાશો તો ડૂબી જવાશે, ગુંગળાઈ જવાશે, જીવનની ઢળતી સંધ્યાએ વધુમાં વધુ સમય પરમના શરણમાં રહેવાનો અને માનવતાના કાર્યો નિઃસ્વાર્થભાવે કરવામાં જ વ્યતીત કરવો જોઈએ. સેવા, સ્વાધ્યાય, સત્સંગ, પ્રાર્થના, ધ્યાન અને નામસ્મરણ જેવી વિવિધ પ્રવૃત્તિમાં જીવનને વ્યસ્ત રાખવાનું આયોજન કરો. જીવનને બોજ ન બનાવશો. મોજ મનાવજો તો જીવનની ઢળતી સંધ્યા સમી વૃદ્ધાવસ્થા પણ સોહામણી બની રહેશે. અસ્તાચળના સૂર્યની લાલાશભરી ખુમારી તમારા જીવનમાં રાખશો તો પરમાત્માની કૃપા અને આશીર્વાદ તમારા પર સતત વરસતા રહેશે. પરમાત્માની પ્રત્યક્ષતા કે પરોક્ષતાનો અનુભવ જીવનમાં વર્તાવવા લાગશે. દસ દિશાએથી પરમાત્માની કૃપા પ્રસાદી મળતી રહેશે. મન, શાંતિ અને સંતોષનો અનુભવ કરતું રહેશે.

આપનું જીવન પરમનો પયગામ બની જાય તેવી શુભેચ્છા સહ આશીર્વાદ.

ૐમાૐ

(૬)

હે જી રાજ! ખોલ્યાં તિમિરનાં તાળાં,

હે જી રાજ! ખોલ્યાં તિમિરનાં તાળાં,
 હવે મ્હારે આઠે પ્હોર અજવાળાં. હવે મ્હારે.....
 રાજમૌનમાં મળી ગયાં મને વેદ બધાં મર્મવાળાં,
 રાજવચનમાં વેદજનનીના વરસ્યાં વ્હાલ વરદાળાં. હવે મ્હારે.....
 ભવાટવીમાં ભટકી મોંઢા થઈ ગયાં કાળાં,
 રાજનયનની અમી વર્ષાથી રંગ મળી ગ્યા રૂપાળાં. હવે મ્હારે.....
 તેરમું જ્યોતિર્લિંગ બનીને બેઠાં નિલોષાવાળા,
 હસતાં હળાહળ પી ને જગનું જોગીરાજ જટાળા. હવે મ્હારે.....
 ક્યાં ક્યાં જઈને પૂજવાં પાણાં ન્હાવાં નદીયું ને નાળાં,
 રાજચરણની રજમાં રમતાં રત્નાકર રસવાળાં. હવે મ્હારે.....
 મુક્તિ જેને હાથવગી છે કરતાં કૃપાના કુંડાળાં
 પ્રેતને પણ જઈ હેત કરે એવા નાથ અકળ બળવાળાં હવે મ્હારે.....
 માતમયૂર છો સદગૂરુ સ્વામી "મુંજ" અરજ છે દયાળા,
 સકળ પીંછાને સંગે રાખજો (ભલે) હોય જુદાં રંગવાળાં. હવે મ્હારે.....
 થાય સહુને આઠે પ્હોર અજવાળાં.

મુંબલ દવે

(૭)

"જન્મનો એક દિન"

સાત ચાર ને આંગણિયે, દીસે રૂડો આપનો ગણ.
પતિ તો પરિવાર સર્જે, બાળ બની રચાવ્યું ઉપવન...
ગાયત્રીની ગંગા વહાવી, નિર્મળ કરતાં સહૂના મન
"નિલોષ" છે સેવાનો કૈલાસ, જ્યાં વસે "મા" કણ કણ...
શ્રદ્ધા તણા દરબારે, દીધાં છે ઝૂલા તણા સન્માન
યોગી થઈને રાજ કરો, આપ્યાં " મા"એ પ્રેમ-વરદાન...
પરિવારની સૃષ્ટિ સર્જી, સદ્ગુરુ થયા છો પાલકરામ
નવસૂત્રોના કડવા ઔષધ, ષડ્ગુણો કરતા નાશ...
આનંદ - મંગલના આભૂષણ, નૃત્ય ભક્તિને દેતા માન,
સાથ લઈ ગોપ-ગોપીઓ, દેશ-પરદેશ રચાવો વૃંદાવન...
પ્રેત, પ્રકૃતિ ને પાણી, સમજી જાતાં આપની મંત્રવાણી
હર દુઃખી, રોગી કે પીડિતની સાંભળતા અલગ કહાની...
જન્મ દેનારા હે ગુરુદેવ, શું અર્પીએ તમ જન્મદિન
પ્રાર્થીએ અમો, શણગારો અમારા જન્મનો એક એક દિન
જન્મનો એક એક દિન.....

હેમંત ઉપાધ્યાય

(૮)

"આશીર્વાદ છે મારા"

જાઉં છું પ્રવાસમાં રહેજો સાથે ગુરુદેવ
હા, જાઓ સાથે જ છું, આશીર્વાદ છે મારા !
પછી નિર્વિઘ્ને પૂરો થાય છે શું પ્રવાસ પૂછોના...

જાઉં છું પરીક્ષા આપવા રહેજો સાથે પરીક્ષાખંડમાં
હા, તમ સાથે જ છું, આશીર્વાદ છે મારા !
પછી પેપર લખાય ફટાફટ ને શું પરિણામ પૂછોના...

આવી પડી છે આફત, સંભાર્યા ગુરુદેવ આવો,
સંભળાયું સાથે જ છું, આશીર્વાદ છે મારા !
પછી એ આફતમાં આવી મળે છે રાહત પૂછોના...

આવી બિમારી પડી બિછાને સાદ કર્યો ઝટ સાજો કરજો,
હા, થઈ જાશે ઝટ સારું, આશીર્વાદ છે મારા !
પછી ક્યાં ગઈ બિમારી, છૂટ્યું શું દવાખાનું પૂછોના...

લાગે છે બહું ડર અકસ્માતને ભૂતપ્રેતનો ગુરુદેવ,
સિદ્ધ ચણોઈ ને સ્ટીલપટ્ટી રૂપે આશીર્વાદ છે મારા !
પછી ક્યાંથી નડે અકસ્માત ને ભાગે ભૂતપ્રેત પૂછોના...

આવ્યો છે ઘેર અવસર મારા આટોપજો ગુરુદેવ,
હા થઈ જાશે બધું, આશીર્વાદ છે મારા !
પછી તો અવસર શું પડ્યો પાર પૂછોના...

યાદ નથી જીવનની કોઈ એવી ઘટના
કે સહાય મળી ન હોય ગુરુદેવની,
આપેલ આશીર્વાદ છે મારા !
પછીતો જીવાય છે જીંદગી શું મસ્તીથી પૂછોના...

ફાલ્ગુની વ્યાસ

(૯)

રામ રસ એક ઔષધ

પૂ. રાજયોગી નરેન્દ્રજી

તા.૧૮-૪-૦૫

ઘાલા આત્મીયજનો,

આજે રામનવમી છે, રામજી મંદિરમાં

“રામ લક્ષ્મણ જાનકી, જય બોલો હનુમાન કી” ના ભાવસભર નાદથી ભાવિકો શ્રી રામજીના દર્શન કરવા ઉમટશે. શ્રી રામજીની મૂર્તિની સાથે સાથે મા જાનકીજી, શ્રી લક્ષ્મણજી અને શ્રી હનુમાનજી સેવક સ્વરૂપે ચરણમાં બેઠેલા છે. શ્રી રામજીનું સ્વયંમ પરબ્રહ્મ પરમાત્માનું સાકાર સ્વરૂપ છે. શ્રી જાનકીજી શક્તિ સ્વરૂપા સતી છે, શ્રી લક્ષ્મીજી પરબ્રહ્મ પરમાત્મા શ્રી રામજીનું અભિન્ન અંગ છે. શ્રી હનુમાનજી અનન્ય શરણાગતિ સ્વીકારેલ ઉત્કૃષ્ટ સેવક છે.

પરમાત્માના પ્રીતિપાત્ર બનવા માટે પરમનું સતત સાનિધ્ય સેવવા માટે પરમાત્માને આપણા રોમેરોમમાં વહાવવા જોઈએ. પરમના અભિન્ન અંગ અને અનન્ય સેવક બનવું પડે. શ્રી રામજીનું સાકાર સ્વરૂપ મર્યાદા પુરુષોત્તમ તરીકે નૈતિક મૂલ્યોનું પ્રતિવાદન કરતું માનવમનમાં અંકિત થઈ ગયું છે. શ્રી રામજીએ એક આદર્શ પુત્ર, પતિ, પિતા, ભાઈ, શિષ્ય અને રાજાના રૂપમાં, વ્યક્તિ, કુટુંબ, સમાજ અને રાષ્ટ્રને એક મહાન આદર્શ પૂરો પાડ્યો છે. યુગો વીત્યા છતાં આજે પણ શ્રી રામજી લોકમધ્યમાં વિલસી રહ્યાં છે. રામનામનો મહિમા લોકમધ્યને શાતા અર્પી રહ્યો છે.

રામ શબ્દમાં ર + આ + મ અક્ષર છે.

‘ર’ બ્રહ્મા સ્વરૂપ, ‘આ’ વિષ્ણુ સ્વરૂપ અને ‘મ’ શિવસ્વરૂપ છે; એટલે રામ નામ ‘ૐ’ કાર સ્વરૂપ છે, જે સૃષ્ટિની ઉત્પત્તિ, સ્થિતિ અને લય કરનાર છે.

રામજીના ચરણ સ્પર્શ માત્રથી જડમાં ચેતન પ્રગટે છે, સતી અહલ્યાજી શાપમુક્ત થઈ ગયા. રામનામના સ્પર્શ માત્રથી જડ પથ્થરોએ પોતાનું જડત્વ ત્યજી દીધું, હળવા બની પાણીમાં તરવા લાગ્યા, રામનામ જાપથી વાલિયો લૂંટારો વાલ્મિકી ઋષિમાં પરિવર્તિત થઈ ગયા. રામજીના સાનિધ્ય, સત્સંગ અને રામનામ સ્મરણથી વાનરોમાં શક્તિનો સ્ત્રોત વહેવા લાગ્યો હતો.

આપણે રામાયણને કથારૂપે સાંભળીએ, કંઠસ્થ કરીએ, પરંતુ જ્યાં સુધી રામરસને આપણા ભાવરસમાં મિલાવીને આપણા સમસ્ત અસ્તિત્વને રામમય ન બનાવીએ ત્યાં સુધી રામ સ્વરૂપને કે રામનામના હાઈને પામી શકીએ નહીં.

મંથરા જેવી હલકી છળકપટ વૃત્તિ કૈકેયી જેવો રાગદ્વેષયુક્ત સ્વભાવ, ઘોબી જેવી નિંદાવૃત્તિ, રાવણ જેવો અહંકાર, વાલી જેવી કામવાસનાને વિદારવા માટે રામનામ સ્મરણ જ

એક માત્ર શસ્ત્ર છે, રામરસ જ એક માત્ર ઔષધ છે.

ભરત, હનુમાન, કેવટ, શબરી, વિભીષણ, ઉર્મિલા, જેવાં અનન્ય સેવા, ત્યાગ અને સમર્પણભાવથી આપણા વ્યક્તિત્વને ઉજળીએ અને રામમય બની જઈએ. તો જ રામજીની કૃપાના આશિષના અધિકારી બની શકીએ.

શ્રી રામજીએ ઋષિમુનિઓના યજ્ઞકાર્યમાં અવરોધ કરતાં અને રંજાડતા અસુરોનો નાશ કરી ઋષિમુનિઓને ભયમુક્ત કર્યા હતા.

અર્વાચીન યુગમાં આસુરી તત્વોનો ઉપદ્રવ અને પ્રેતાત્માઓના રંજાડથી, ભયથી કેટલાય નિર્દોષ માણસો, રાહદારીઓ, વાહનચાલકો હેરાન-પરેશાન થાય છે. અકસ્માતનો ભોગ બને છે. વૈશ્વિક સેવાકાર્યના એક ભાગરૂપે મા ગાયત્રીના આદેશ, માર્ગદર્શન અને કૃપાથી શ્રી રાજયોગી નરેન્દ્રજી આસુરી તત્વોનો નાશ કરીને, પ્રેતાત્માઓને શાંતિ મુક્તિ આપીને રાહદારીઓને અને અકસ્માતયુક્ત માર્ગોને ભયમુક્ત કરી રહ્યાં છે.

પરમાત્મા તેના નિર્દોષ બાળકો, સર્જનો અને સાત્વિક આત્માઓના રક્ષણ માટે યુગે યુગે કોઈપણ સ્વરૂપે પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે સહાય કરતાં જ રહે છે, કરાવતાં જ રહે છે.

ૐ મા ૐ

(૧૦)

રામનવમી મહોત્સવની ઉજવણી

“રામ નવમી-૨૦૦૫”

હેમંત ઉપાધ્યાય

તા. ૨૦-૪-૦૫

(શ્રદ્ધા કુટીરમાં પરમ પૂજ્ય રાજયોગી નરેન્દ્રજીના સાનિઘ્યમાં (રામજન્મ) રામનવમી ઉત્સવ ઉજવાયો તે પ્રસંગનો અહેવાલ) ૧૮-૪-૦૫

આજે રામનવમીનો ઉત્સવ છે. શ્રદ્ધા કુટીર સાદાઈથી શણગારાય છે. ચોકના આંગણમાં આસોપાલવનું તોરણ છે જેમાં વચ્ચે બે લાલ ફુલ અને બંને છેડા પર એક-એક લાલ ફુલ છે. કેવો સુંદર સાંકેતિક અભિગમ. ‘રામ’ શબ્દના બે અક્ષર માટે વચ્ચે બે ફુલ... શ્રદ્ધા અને શરણાગતિ એ રામ જીવનના અભિન્ન અંગ... માટે બંને છેડા પર એક એક ફુલ.. ‘આસો’ એટલે હિન્દુ ધર્મ પ્રમાણે છેલ્લો મહિનો. આસોપાલવ એટલે છેલ્લુ શરણ... અને હાં... વ્યક્તિની અંતિમ યાત્રામાં પણ ‘રામ’ને જ યાદ કરાય છે. અર્થાત્ રામ એ વ્યક્તિનું અંતિમ શરણ છે... કેવું સુંદર જ્ઞાન... પૂજ્યશ્રીના ઝૂલાના આગલા બે સ્તાંભને પણ શણગારાયાં છે. અર્થાત્ જીવનના બે રૂપ... એક રાજકુમાર અને યોગી તરીકે વનમાં... સમજવા જેવું છે કે, રામના લલાટે રાજવૈભવ લખાયો હોવા છતાંય ‘યોગી’ તરીકે જીવન જીવી બતાવ્યું...

રામસ્વરૂપ આપણા પરમ પૂજ્ય ગુરૂદેવનું, માતાજીએ સૂચવેલ નામ ‘રાજયોગી’ અને સંકેત નહીં પણ સાબિતી હોઈ શકે કે ઝૂલે બિરાજનાર પૂજ્યશ્રી પણ આવા જ શ્રેષ્ઠ કક્ષાના

‘દેવમાનવ’ છે. કુટીરમાં ભક્તો પધારી ગયા છે. પૂજ્યશ્રી પણ ૬-૨૦ વાગે કુટીરમાં પધાર્યા છે. સૌમ્ય છતાં તેજસ્વી સ્વરૂપ, આકર્ષક અને પ્રતિભાશાળી મુખારવિંદ, પ્રભાવશાળી પગલાંની ઝાંપી કરતાં કરતાં ભક્તો ઘેલા થયા છે. આજે બીજો પણ સુંદર સંયોગ છે. આજની તા. ૧૮-૪-૦૫. તારીખનો સરવાળો નવ, મહિના અને વર્ષનો સરવાળો નવ, તિથિ નવ અને નવસૂત્રના દાતા પૂજ્યશ્રીનું સાનિધ્ય..

ગાયકવૃંદ દ્વારા સુંદર પ્રારંભ થયો છે. “લોકાભિરામમ્” અને પછી ‘રામચંદ્ર કૃપાલુ ભજમન...’ બંને ભજનોના સુંદર શબ્દોએ સહુને રામમય બનાવી દીધા છે. ત્યારબાદ એક પછી એક સુંદર ભાવવાહી ભજનો રજૂ થયા... “હે રામ... તુહી માતા, તુહી પિતા હૈં”, હુમક ચલત રામચંદ્ર..., મારા રામપ્રભુનો જન્મદિવસ ઉજવાય છે. પાયોજી મૈને રામચરતન ઘન પાયો... રામસભામાં અમે રમવા ને ગયાતા... વગેરે વગેરે.. ગાયકવૃંદનો મધુર અને ભાવવાહી કંઠ તથા વાદ્યવૃંદનો અદ્ભૂત તાલ સમન્વયે. આખાય વાતાવરણને મહેંકાવી દીધું. એક ક્ષણ માટે સહુને અહેસાસ થયો કે, અમે રામસભામાં કે રામદરબારમાં બેઠા છીએ. પૂજ્યશ્રીના રામસ્વરૂપની ઝાંપી, એ આજના ઉત્સવનો અનેરો લ્હાવો હતો.

હવે એક ભક્ત દ્વારા આજના ઉત્સવ અને પૂજ્યશ્રી તથા રામજી વચ્ચેના સામ્યને આલેખતી એક રચના રજૂ થઈ... તેઓએ પૂજ્યશ્રીને રામસ્વરૂપ આલેખ્યાં ત્યારે શ્રી નાન્દી સાહેબે કહ્યું કે, છેલ્લા ૫૦૦૦ વર્ષથી રામ અને રાજ જોડાયેલા છે અને એટલે જ આપણે રામરાજ કહીએ છીએ.

હવે આજના ઉત્સવે પૂજ્યશ્રીને આશીર્વાચન માટે વિનંતી કરાઈ. તેઓશ્રીએ ઉદ્બોધન કરતાં પહેલાં કહ્યું કે, ‘મને ભગવાન સાથે સરખવાય છે પણ મારે ભગવાન બનવું નથી. હું તો માતાજીનો સૈનિક બની રહેવા ઇચ્છું છું. હું તો મનુષ્ય તરીકે જન્મ્યો છું અને મનુષ્ય તરીકે રહીશ.’ પૂજ્યશ્રીના આ સ્પષ્ટ નિર્ધાર અને અતિદુર્લભ સામર્થ્ય હોવા છતાં સ્વભાવ અને વર્તનની સરળતાનો ભક્તોએ તાળીઓથી વધાવી લીધી.

તેઓશ્રીએ ઉદ્બોધનની શરૂઆતમાં સંબોધન કર્યું કે, “રામ સૈનિકનાં સેવકો” અને ભક્તો આનંદે નાચી ઉઠ્યાં.. પૂજ્યશ્રીના આજના ઉદ્બોધનનો એક એક શબ્દ એટલે રામરૂપને સમજીને આપણા જીવનમાં પરિવર્તન લાવવાની પ્રેરણા... પૂજ્યશ્રીના આશીર્વાદથી આપણે પણ મર્યાદા પુરૂષોત્તમ બનવા પ્રયત્ન કરીએ એજ અભિલાષા...

આજના દિને, સુનામી નિવારણ વિધિ વખતે તેઓશ્રીને પોંડીચેરીની હોટલમાં આવેલ સ્વપ્નની પણ વાત કહી જે નીચે મુજબ છે....

“સ્વપ્નમાં સુનામી નિવારણ સંકલ્પની કસોટી”.....

૨૬ ડિસેમ્બર ૨૦૦૪ની વહેલી સવારે સુનામીના કુદરતી પ્રકોપે તામિલનાડુના દરિયાકાંઠાના વિસ્તારોમાં ભારે વિનાશનું તાંડવ સર્જ્યું હતું. નાગપટ્ટીનમ્, કડલૂર, કલ્પકકમ્ અને મદ્રાસના મરીના બીચ પર દરિયાના ભયાનક મોજાંએ, અસંખ્ય માનવોને અને જાનમાલને ભારે નુકસાન પહોંચાડ્યું હતું. સુનામીના પ્રકોપનું પુનરાવર્તન ન થાય, અસરગ્રસ્ત માનવબંધુને

આશ્વાસન મળે, શાંતિનો અહેસાસ થાય તેવા શુભ આશયથી, આ અસરગ્રસ્ત વિસ્તારોમાં પ્રલય નિવારણ, ઘરતીકંપ નિવારણ અને પ્રેતાત્મા શાંતિમુક્તિ યજ્ઞ અને વિશિષ્ટ પ્રાર્થનાવિધિનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. અમે (પૂજ્ય રાજયોગી નરેન્દ્રજી, બહેનજી અને અમુક ભક્તો) હવાઈ માર્ગે તા. ૨૪-૨-૦૫ના રોજ સવારે મદ્રાસ ગયા. મદ્રાસની લોકલભાષા જાણનારા થોડા ભક્તો સાથે બે ટ્રાવેલ ટેમ્પો વાહન દ્વારા અમે પોંડીચેરી ગયા અને ત્યાં એક્ઝીક્યુટીવ હોટલમાં બે દિવસ રોકાયા હતા.

તા.૨૫-૨-૦૫ મીએ વિશિષ્ટ પ્રાર્થનાવિધિ અને શાંતિમુક્તિ યજ્ઞ માટે અમે નાગાપટ્ટીનમ્ જવાનું નક્કી કર્યું હતું અને બધાએ સવારે આઠ વાગે તૈયાર રહેવું તેમ જણાવવામાં આવ્યું હતું. તા. ૨૪-૨-૦૫ની મધ્યરાત્રિ પછી લગભગ ૨-૩૦ વાગે એક સ્વપ્ન આવ્યું.

અમારી હોટલની બહાર થોડેક દૂર કંઈક તોફાન થતું હોય અને લોકોની નાસભાગ થતી હોય તેવા અવાજો આવતા હતા. મારા સાથી ભક્તો મારી રૂમમાં ભેગા થઈ ગયા. હોટલના ફરજ પરના કર્મચારીઓ પણ આવ્યા. તોફાનની ભયંકરતા જાણ્યા પછી બધાએ એવી સલાહ આપી કે, આવતીકાલનો વિશિષ્ટ વિધિનો પ્રોગ્રામ બંધ રાખીએ કારણ કે, અહીંયાથી આગળ જઈ શકાશે જ નહીં. ફરજ પરના કર્મચારીએ પણ કહ્યું કે, “તમારા જાનનું જોખમ થશે, તમે બધા પાછા જતા રહો” સાથી ભક્તો પણ ભયભીત હતા...

મેં જણાવ્યું કે, “આપણે આપણું કાર્ય તો પૂર્ણ કરવું જ છે. આપણો નિર્ણય ફરાવાશે નહીં. તમે બધા અત્યારે સૂઈ જાવ, સવારે આઠ વાગે તૈયાર થઈ જાઓ” બધા મારી રૂમમાંથી ગયા. થોડીવાર પછી સૂટ-બૂટ પહેરેલ એક સજ્જન મારી રૂમમાં આવ્યા. તોફાનની ભયંકરતા વર્ણવતા તેમણે જણાવ્યું કે, ભાઈ, તમે જે કાર્ય કરવા જવાના છો તે માંડી વાળો અને પાછા જતાં રહો. તોફાન જલ્દી બંધ થાય તેમ લાગતું નથી. વળી, તમારા જાનનું જોખમ થશે. ભાઈ ગુજરાતીમાં બોલતા હતા. મેં મક્કમતાથી છતાં નમ્રભાવે કહ્યું કે, જુઓ ભાઈ, મારો નિર્ધાર મક્કમ છે, હું કાલે નિર્ધારિત કાર્ય કરવા જવાનો છું. કારણ કે મારા સેનાપતિ મા ગાયત્રીનો આદેશ છે અને હું મારા સેનાપતિજીનો શિસ્તબદ્ધ સૈનિક છું. મારા દિવ્ય સેનાપતિના માર્ગદર્શન હેઠળ જ મારે કાર્ય કરવાનું છે. એ સજ્જનભાઈએ મારી સાથે ઘણી દલીલ કરી. મેં તેઓને નમ્રતાથી જણાવ્યું કે, મારા જીવનમાં ઘણા અવરોધો આવ્યા છે. પથ્થરો પડ્યા છે, તે પથ્થરોને મેં પગથિયાં બનાવી દીધાં છે. અવરોધોને વટાવીને આજે જીવનના તોંતેરમાં પગથિયે આવીને ઉભો છું. મારો સંકલ્પ સિદ્ધ કરવા હું કૃતનિશ્ચયી છું.

જુઓ ભાઈ, શ્રીરામે અને શ્રીકૃષ્ણે ઋષિમુનિઓની રક્ષાકાળે જીવતા જાગતા અસૂરોનો આયુધોથી વિનાશ કર્યો હતો અને લોકોને ભયમુક્ત કર્યા હતા. હું તો અદૃશ્ય આસુરી શક્તિ જે માનવજાત માટે ખતરારૂપ છે. તેને આધ્યાત્મિક મંત્રશક્તિથી મુક્ત કરું છું અને મારા માનવબંધુઓને ભયમુક્ત કરું છું. રણક્ષેત્રમાં યોદ્ધાઓ વીરગતિ પામે છે. જ્યારે હું તો આધ્યાત્મિક યોદ્ધો છું. માતાજીની મીઠી મમતા અને માર્ગદર્શન અને સતત મળતા રહે છે.

જેથી મને મૃત્યુનો પણ ડર નથી. શિર પર કફન બાંધીને, મૃત્યુને મુઠ્ઠીમાં રાખીને પણ જોખમવાળા કાર્યો હું કરી રહ્યો છું. મારા દિવ્ય સેનાપતિનો આદેશ થશે તો જ હું પાછો વળીશ. સજ્જનભાઈ ઉભા થઈને ગયા અને મારી આંખ ઉઘડી ગઈ. સ્વપ્નની વાતને વાગોળતો અને આવનાર અવરોધોનો વિચાર કરતો બેસી રહ્યો. ઘડિયાળ રાત્રિના ત્રણનો સમય બતાવતી હતી. સવારે વહેલું જવાનું હોવાથી હું મારા દૈનિક કાર્યમાં પરોવાઈ ગયો. ૨૫મી તારીખે સવારે આઠ વાગે ભક્તો તૈયાર થઈને ચોકમાં આવી રહ્યાં હતા. શ્રી ધનસુખભાઈ મિસ્ત્રી (દાદા) દાદરા પરથી પડી ગયા, માથામાં સખત વાગ્યું, પરિસ્થિતિ ગંભીર બની ગઈ. પ્રથમ અવરોધ આવ્યો. દાદાની તબિયત માટે હું ચિંતિત હતો. બેઠકરૂમમાંથી હું મારી રૂમમાં અંદર ગયો અને આ અવરોધને દૂર કરી વિશિષ્ટ કાર્યચક્ર સંપૂર્ણ કરવા માટે માતાજીને પ્રાર્થના કરી. બપોરે બાર વાગ્યા પછી અમે દાદાને સાથે લઈને નાગાપટ્ટીનમ જવા રવાના થયા. રસ્તામાં ઘણી અડચણો આવી, પરંતુ સાંજે સવા છ વાગે નાગાપટ્ટીનમમાં પ્રલય નિવારણ, ધરતીકંપ નિવારણ અને પ્રેતાત્મા શાંતિમુક્તિ યજ્ઞની વિશિષ્ટ પ્રાર્થનાવિધિ સંપન્ન કરી, રાત્રે બાર વાગે અમે પોંડીચેરી હોટલમાં આવી, શાંતિ અને સંતોષનો શ્વાસ લીધો.

પચ્ચીસમી તારીખે રાત્રે સૂઈ ગયા પછી વહેલી સવારે માતાજી મારા સ્વપ્નમાં પધાર્યા... મંદ મંદ હાસ્ય વેરતાં મારી પાસે બેઠા અને મને કહે, “કાર્ય પતી ગયું?” આપના આદેશ અને માર્ગદર્શન અનુસાર કાર્ય સંપન્ન થઈ ગયું. આપ તો બધું જાણો જ છો. મારા વાંસામાં હસ્ત પસવારી શાબાશી આપી, આશીર્વાદ આપ્યાં પછી કહે, ગઈકાલે પેલા સજ્જન ભાઈએ તને પાછા જતાં રહેવાનું કહ્યું હતું ને ? મેં જ એમને મોકલ્યા હતા. મેં વિનમ્ર ભાવે કહ્યું કે, “માતાજી, મારી આવી પરીક્ષા ?” હું જોતી હતી કે, તું તારા સંકલ્પમાંથી વિચલિત થાય છે કે નહીં ? મેં કહ્યું, “માતાજી, હું આપનો શિસ્તબદ્ધ સૈનિક છું. આપની રાહબરી હેઠળ જ કાર્ય કરું છું. માતાજીએ મારા વાંસામાં ઘખ્ખો મારી મને ફરીથી શાબાશી આપી, માતાજી અદૃશ્ય થઈ ગયા.

સવારે જાગ્યો ત્યારે સમગ્ર વાર્તાલાપ અને વાત્સલ્યને વાગોળતો ભાવવિભોર બની ગયો. આંખમાંથી હર્ષાશ્રુ વહી રહ્યાં હતા...

આ વાત પૂર્ણ કરીને પૂજ્યશ્રીએ કહ્યું કે, મારામાં આટલી નીડરતા, મક્કમતા અને શૌર્ય એ માતાજીએ કરાવેલ સ્તનપાનનું પરિણામ હોઈ શકે. અન્યથા તો બ્રાહ્મણ કુટુંબમાં જન્મ્યો છું.

આપના ચરણોમાં હે ગુરુદેવ, એક જ પ્રાર્થના કે, અમારી પરીક્ષા ક્યારેય ન કરશો. અમો તો નાપાસ થવાને જ ટેવાયેલાં છીએ. અમારી ભીરૂતા, નિર્બળતા કે ચલિત મનોબળને પણ આપ જ શણગારજો.

આપને અમારાં કોટિ કોટિ પ્રણામ.

ૐ મા ૐ

પૂ.રાજયોગી નરેન્દ્રજી

તા. ૨૧-૭-૦૫

ઘાલા આત્મીયજનો,

ગુરુપૂર્ણિમાના પાવન પર્વે મારા આપ સર્વેને આશીર્વાદ છે. માર્ચ ૧૯૭૫થી માતાજીની કૃપા અને આશીર્વાદથી મારા મન, વચન અને કર્મ દ્વારા વિશ્વ માનવબંધુઓની સેવા નિઃસ્વાર્થભાવે કરી રહ્યો છું. વિશ્વના પ્રત્યેક માણસમાં માનવતા પ્રગટે, માણસાઈની જ્યોત ઝળહળ રહે તેવો પ્રયત્ન હું અવિરતપણે કરતો રહું છું.

માનવતાનું મિષ્ટાન્ન મારા આત્મીયજનોમાં પીરસી રહ્યો છું. આપ સર્વેનો સર્વાંગી વિકાસ થાય આત્મિક ઉત્કર્ષ થાય તેવો પ્રયત્ન હું વિવિધરૂપે, વિવિધરીતે કરી રહ્યો છું. મારા પ્રયત્નમાં આપનો પુરુષાર્થ ભળવો જોઈએ. મેં પીરસેલા માનવતાના મિષ્ટાન્નની મઝા માણવી હોય તો તમારે જાતે જ તેનો સ્વાદ ચાખવો પડે. આરોગ્યવું પડે, અને પચાવવું પડે જીવન સમરાંગણમાં મારે તમને વિજયી થયેલા જોવા છે. સંસાર સાગરમાં મારે તમને કુશળતાથી તરતા અને આનંદથી કિનારે પહોંચતાં જોવા છે. હું તમને સંસાર સાગર તરતાં શીખવાડું, રાહ બતાવું, સરળ રીત બતાવું પરંતુ હાથ-પગ તો તમારે જ હલાવવા પડશે ને ! પુરુષાર્થ તો તમારે જાતે જ કરવો પડશે ને !

લાઈબ્રેરીના કબાટમાં વિવિધ વિષયોના પુસ્તકો ગોઠવેલા હોય, સંસારભરનું જ્ઞાન તેમાં સંગ્રહાયેલું હોય પરંતુ કબાટને એ પુસ્તકોમાં છુપાયેલું જ્ઞાન મળતું નથી.

મારા એક વડીલ સંબંધી હતા. દુનિયાભરનું જ્ઞાન એમના મગજમાં સંગ્રહાયેલું હતું. અન્યને સલાહ સૂચન આપવામાં તે બહુ પાવરદા હતા પરંતુ આ જ્ઞાનને પોતાના વિકાસ માટે, અર્થોપાર્જન માટે આચરણમાં મૂકી રહ્યાં ન હતા. વાતોનાં વડાં કરવામાં જ તેમની સઘળી શક્તિ અને સમય વેડફાઈ જતા હતાં. સમય અને શક્તિનો સદ્ઉપયોગ નહીં કરી શકવાથી પોતે સ્વ અને કુટુંબના શ્રેયાર્થે કંઈ જ કરી શક્યા નહીં. પુરુષાર્થ વગરનું, આચરણ વગરનું જ્ઞાન એટલે ગદેડા ઉપર ચંદનનો ભાર લાદવામાં આવ્યો હોય તેમ લાગે, ગદેડાને ચંદનની શીતળતા કે સુગંધનો અનુભવ થતો નથી.

ઘાલા સ્વજનો, આપ મારી અમૃતવાણી સાંભળીને તાળીઓથી મને વધાવશો, ક્ષણભરનો આનંદ માણશો પરંતુ એટલાથી તમારો વિકાસ નહીં થાય. મારા આદેશો, અમૃતવાણીને સાંભળો, સમજો, પચાવો અને આચરણમાં મૂકો ત્યારે જ તમારો આત્મિક વિકાસ થવાની શક્યતા છે. સંસારની મઝધારમાંથી નીકળીને આવો, સંસારની મઝા માણો, ફરજ બજાવો પરંતુ તેમાં લપટાઈ ન જાવ, ડૂબી ન જાવ. વમળમાં ફસાઈ ન જાવ તેની તકેદારી રાખો. માખી મધ કે સાકરની ચાસણી ભરેલા વાસણમાં કિનારે બેસીને મીઠાશની મજા માણે ત્યાં સુધી તે સલામત છે. પેટ ભરાઈ જતાં તે સહેલાઈથી ઉડી શકશે. કારણ કે તેના પગ મધ કે ચાસણીમાં લપટાઈ ગયા નથી, પરંતુ લોભથી આ માખી ચાસણીના વાસણમાં

વચમાં બેસીને મીઠાશની મજા માણવા જશે તો પેટ ભરાઈ જવા છતાંય તે ઉડી શકશે નહીં કારણ કે તેના પગ લપટાઈ ગયા છે.

મારી આપ સર્વેને સલાહ છે કે, સંસાર સાગરના કિનારે રહીને જ સંસારને માણો. રાગદ્વેષના વમળમાં લોભ, મોહની આંધીમાં અટવાઈ જશો તો પછી બહાર નીકળવું મુશ્કેલ થઈ પડશે. ઘર-ગૃહસ્થી ચલાવી, પરિવાર વિસ્તાર્યો, બાળકોને સંસ્કાર અને સુશિક્ષણ આપી, પગભર કરી, પરણાવી તેમનો સંસાર ગોઠવાય ત્યાં સુધીની જવાબદારી અદા કરવી તે દરેક માતા-પિતાની ફરજ છે, યુવાનવયે પહોંચેલા અને સંસારમાં સ્થિર થયેલા બાળકોની વ્યક્તિગત બાબતોમાં ચંચુપાત કરવો, વણમાગી સલાહ આપવી, સૂચનો કરવા કે ચિંતા કરવી તે સંસાર સાગરમાં અથડાવા જેવું, ડૂબવા જેવું થાય. બાળકોના પરિવારની તેમના સંતાનોની જવાબદારી લઈને તેમાં સમય ફાળવવાની ચેષ્ટા તમારા આત્મિક અને આધ્યાત્મિક વિકાસને રૂંધી નાખશે. **કિનારે રહીને સંસારની ફરજો માનવતાની રૂએ અદા કરવાની સતર્કતા રાખશો તો જ તમે સહેલાઈથી સંસારમાંથી નિવૃત્ત થઈ શકશો અને આત્મિક કલ્યાણનો માર્ગ પકડી શકશો. સાત્વિક પ્રારબ્ધ નિર્માણ કરવામાં સમય અને શક્તિ ફાળવી શકશો.**

પૌત્ર, પૌત્રીની જવાબદારી લઈને તેમના ઉછેરમાં સમય ફાળવવાની ચેષ્ટા તમારા આત્મિક અને આધ્યાત્મિક વિકાસને રૂંધી નાખશે. કિનારે રહીને સંસારની ફરજો માનવતાની રૂએ અદા કરવાની સતર્કતા રાખશો તો જ તમે સહેલાઈથી સંસારમાંથી નિવૃત્ત થઈ શકશો. સાત્વિક પ્રારબ્ધ નિર્માણ કરવામાં સમય અને શક્તિ ફાળવી શકશો.

સાંપ્રત સમયમાં સંસારના પ્રત્યેક ક્ષેત્રમાં આપણને એવા માણસોની જરૂર છે કે, જેઓ જ્ઞાનનો, સમજણનો, સમયનો અને શક્તિનો સદ્ઉપયોગ કરી શકે. આચરણમાં મૂકી શકે. આચરણ વગરના જ્ઞાનનો સંગ્રહ વ્યક્તિને માનસિક બિમારીનો ભોગ બનાવે છે.

ભલેલો, શિક્ષિત કે, જ્ઞાની માણસ તો એ કહેવાય કે, જેના વાણી વર્તન અને વ્યવહાર વિવેકી, વિનયી અને નમ્ર હોય. તેનું વ્યક્તિત્વ સદ્ગુણોથી અલંકૃત હોય, તેની આભા અને પ્રતિભા તેજસ્વી હોય, બગીચામાં ખીલેલા ગુલાબ, મોગરો કે રાતરાણીની સુવાસની જેમ તેના જ્ઞાનની, વ્યક્તિત્વની સુવાસ ચોતરફ પ્રસરી રહે.

જ્ઞાનની પરિપક્વતા થઈ હોય તો તમારા મનમાંથી દૂષણો, દુવૃત્તિઓ, દુર્વિચારોરૂપી ઉકરડાંની દુર્ગંધ દૂર થવી જ જોઈએ. વિચારો ઉદ્દાત અને ઉર્ધ્વગામી થવા જોઈએ. તમારો આત્મવિશ્વાસ વધવો જ જોઈએ. તમારા પ્રશ્નોને સમજવાની અને સુલઝાવવાની ક્ષમતા, ધીરજ અને સહનશીલતા તમારામાં આવવી જ જોઈએ. સ્વમૂલ્યાંકન કરી તમારા વિચારો, આદતો, સ્વભાવને વિવેકના ગરણે ગાળતાં રહેજો. અહમ્, ઈર્ષ્યા, લોભ, મોહ, નિંદા ક્રોધરૂપી કચરાને સત્સંગના સેવનથી અને તપના તાપથી નામશેષ કરી નાખજો.

છેલ્લા ત્રીસ વર્ષથી તમારા ત્રિવિધ તાપથી ઉદ્ભવતા પ્રશ્નોને સુલઝાવવાનો, માર્ગદર્શન આપવાનો અને આપને સ્વનિર્ભર કરવાનો પ્રયત્ન હું કરતો રહું છું. સામાન્ય રીતે

માનવજીવનમાં અભ્યાસકાળ પણ ૧૫-૨૦ વર્ષનો જ હોય છે. શિક્ષણની સાથે સમજણ મેળવી વ્યક્તિ સ્વનિર્ભર થવા પ્રયત્ન કરે છે. સ્વતંત્ર રીતે પોતાનો વિકાસ કરે છે.

તમારામાંના મોટાભાગના ભાઈ-બહેનો તો હજુપણ ભૌતિક પ્રશ્નો માટે મારી આંગળીએ વળગેલા રહે છે. આવું ક્યાં સુધી ચાલશે ? સ્વનિર્ભર બનો, આત્મવિશ્વાસ કેળવો, મુસીબતોથી મુંઝાઈ ન જાવ. શાંતચિત્તે પરમાત્માને પ્રાર્થના કરો, તમારા જ્ઞાનનો ઉપયોગ કરો, મારા આદેશો અને આદર્શોને અનુસરો, સમયનો સદ્ઉપયોગ કરો.

સૃષ્ટિનું સર્જન કર્યા પછી પરમાત્માએ સમયનો વારસો સહુને સરખો ચોવીસ કલાકનો આપ્યો છે. શરીરનો વારસો- શરીરના અંગો પણ વિશ્વના માનવોને સરખા જ આપ્યા છે. સમય અને શરીરરૂપી અમૂલ્ય વારસો, અમૂલ્ય સંપત્તિ આપણે કેવી રીતે વાપરીએ છીએ? વધારીએ છીએ કે વેડફીએ છીએ તે આપણા પર નિર્ભર છે.

સામાન્ય રીતે પરમાત્માએ મનુષ્યને સો વર્ષની જિંદગી બક્ષી છે, સાથે સાથે સાત્વિક જીવનશૈલી અને નૈતિક મૂલ્યોને અપનાવવાની અને આચરવાની શીખ પણ આપી છે. પરમની શીખનો અનાદર જીવનને કલુષિત અને કુંઠિત કરી નાખે છે. આપણા જન્મદિવસની ઉજવણી કરતી વખતે આપણે પસાર કરેલા ત્રણસો પાંસઠ દિવસના સમય દરમ્યાન પ્રત્યેક દિવસના પ્રત્યેક સમયનો ઉપયોગ કેવો થયો, કેવી રીતે વ્યતીત થયો તેનો હિસાબ રાખી સરવૈયું કાઢવું જોઈએ. સાત્વિક, રચનાત્મક સમયનું જમા પાસું વધવું જોઈએ. આળસ, પ્રમાદ, અસાત્વિક, ખંડનાત્મક સમયનું ઉદાર પાસું શૂન્ય હોવું જોઈએ. અથવા ઉદાર પાસું નામશેષ કરવા પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. સંકલ્પ કરવો જોઈએ. સુખી જીવનના આયોજન અને સાત્વિક પ્રારબ્ધ નિર્માણ કરવા માટે જન્મદિવસની ઉજવણી વેળાનું સરવૈયું વધુ ઉપયોગી થઈ પડશે. મીઠાઈ ખાવા અને ખવરાવવા પાછળનો આશય વાણી, વર્તન અને વ્યવહારમાં મીઠાશ રાખવાનો છે. સમયનું સુંદર આયોજન કરવું જોઈએ. જેથી જીવનની પ્રત્યેક પળ ‘સત્યમ્ - શિવમ્ - સુંદરમ્’ બની રહેવી જોઈએ.

સામાન્ય રીતે દિવસ-રાત્રિના ચોવીસ કલાકનું આયોજન કેવી રીતે કરવું તેનો વિચાર કરીએ. ગૃહસ્થી, વિદ્યાર્થી, યુવાન, નોકરિયાત કે વેપારી વર્ગના સોળથી અઠાર કલાક અભ્યાસ, નોકરી ઇંધામાં, ગૃહકાર્યમાં ઉંઘ, આરામ તેમજ દૈનિક કાર્યો જેવાં કે, જ્ઞાવા, ઘોવા, જમવામાં, પસાર થઈ જાય છે. બાકીના છ થી આઠ કલાકના સમયનું આયોજન એવી રીતે કરવું જોઈએ કે, આપણા શરીરનું સ્વાસ્થ્ય, મન વિચાર અને બુદ્ધિનો વિકાસ, આત્મિક શક્તિઓના વિકાસ માટે ત્રણથી ચાર કલાકનો સમય ફાળવવો જોઈએ. કસરત, પ્રાણાયામ, યોગાસન, સાત્વિક, વાંચન, ચિંતન, રચનાત્મક કાર્યોમાં ત્રણથી ચાર કલાકના સમયનું આયોજન પોતાની ક્ષમતા અનુસાર કરવું જોઈએ. આત્મવિકાસ, સેવા અને સાત્વિક પ્રારબ્ધ નિર્માણ કરવા માટે બાકીના ત્રણથી ચાર કલાકના સમયનું આયોજન કરવું જોઈએ. જપ, તપ, પૂજા-પાઠ, પ્રાર્થના, નામસ્મરણ, સ્વાધ્યાય, સત્સંગ, સેવા તેમજ માનવતાસભર કાર્યોમાં સમય ફાળવવાથી સુખ, શાંતિ અને સંતોષનો અનુભવ કરી શકાશે.

પરમાત્માએ આ ચોવીસ કલાકનો સમય આપણને વિનામૂલ્યે, વણમાગ્યો આપ્યો છે.

એટલે સામાન્ય માણસોને તેનું આયોજન કરી યોગ્ય રચનાત્મક ઉપયોગ કરવાનું મૂલ્ય સમજાવતું નથી. વળી, મફતમાં મળેલી વસ્તુની કિંમત હોતી નથી તેથી તે વેડફાઈ જાય છે. આંધળાને આંખની કિંમત અને રણમાં પાણીની કિંમત અંકાય છે તેવી જ રીતે આયુષ્યની પૂર્ણાહૂતિનો સમય નજીક આવતો જાય છે ત્યારે જ સમયનું આયોજન ન કરનાર વ્યક્તિને, આજસ, પ્રમાદ અને કુટેવોમાં જિંદગી વેડફાઈ ગયાનો અહેસાસ થાય છે.

મારી તો આપ સર્વેને વિનંતી છે કે, જીવનના પ્રત્યેક દિવસની પ્રત્યેક પળને માણો, વર્તમાનને ઉજવણ બનાવો, ભૂતકાળને ભૂલી જાઓ, ભવિષ્યની ચિંતામાં સમયને વેડફો નહીં, માનવતાને મહેકાવો અને માનવ ક્ષેત્રમાં તમારું સ્થાન અંકિત કરો. અનન્ય શ્રદ્ધા અને શરણાગતિભાવથી પરમાત્માની ઉપસ્થિતિનો અહેસાસ કરો. પરમાત્માની સાથે આત્મીયભાવ કેળવો, પ્રાર્થના કરો, માર્ગદર્શન મળશે જ. પ્રેમ અને આનંદની અનુભૂતિ થશે. તમે પરમાત્માને તમારો સમય આપો, પરમાત્મા તમને સર્વસ્વ આપશે.

મારા આપ સર્વેને આશીર્વાદ છે.

ૐમાૐ

(૧૨)

રાજ દર્શનથી શું શું મળે?

તમે એક હાથ બીજા હાથને ઓળખી ન શકે તેવાં કાળાં અંધારાને વીંધો છો અને પ્રકાશની ઓળખાણ કરાવો છો, તમે અમારા વિકલ્પોને સંકલ્પોમાં રૂપાંતરિત કરો છો. તમે ટેકણ લાકડી પણ છો. અને શિરછત્રીપણ છો. પછડાટ ખાઈ ગયેલાને લાકડીને ટેકે ઉભો કરીને સાથે ચલાવો છો, અને શિર છત્રી બનીને છાંયડો અને શીતળતા પણ આપો છો.

તમે માતા-પિતાનું વાત્સલ્ય અને બંધુની બાંધ પણ છો.

હે કૃષ્ણ સખા ! તમે માનવમાત્રના સખા પણ છો.

મળ્યું અભયવચનથી તમે જીવનજીવવાની મોકળાશ માત્ર છો.

અને શ્વાસની હળવાશ પણ તમે જ છો.

તમારા અનુભવોમાં મળે છે ઊંડી અને ઉમદા હમદર્દી.

જેમ અર્જુનનું ધ્યાન કૃષ્ણ રાખે,

સુદામાના તાંદુલ ખૂંચવી લઈને પ્રેમથી હસતા હસતા આરોગે,

જેમ વિદૂરની ભાજીનો કૃષ્ણ પ્રેમથી આસ્વાદ લે તેમ,

અમારું સમગ્ર જીવન જેવું ને તેવું ,

રાજયોગી-સદ્ગુરુ જ સ્વીકારે,

અમારા તમને પ્રણામ છે હે સદ્ગુરુ

સતીશ ભટ્ટ

(૧૩) જન્માષ્ટમી - સહનશીલતા - આધ્યાત્મિક પંથનું પ્રથમ સોપાન

પૂ.રાજયોગી નરેન્દ્રજી

તા. ૨૭-૮-૦૫

ઘાલા પ્રજવાસીઓ,

વ્રજભૂમિ સમ શ્રદ્ધામાં આપનું સ્વાગત છે. આજે મારાપ્રિય સખા શ્રીકૃષ્ણનો જન્મદિવસ છે. આજે પણ લોકમદયમાં અદકેરું સ્થાન પ્રાપ્ત કરનાર આ યુગપુરૂષે જીવનમાં અસહ્ય દુઃખ, અપમાન અને આક્ષેપો સહન કર્યા છે, અને છતાંય કોઈનું અહિત કર્યું નથી, વિરોધીઓને પ્રેમ, હૂંફ અને મુક્તિ જ બક્ષ્યાં છે.

જેલમાં જન્મ થયો, જન્મદાતા માતાપિતાને છોડીને પાલક માતાપિતાને ઘરે ગોકુળમાં ઉછેર થયો. અસુરોનો ત્રાસ, રાજસતાનો અન્યાય, દેવોનું અભિમાન, ચોરીનો આરોપ, શિશુપાલની ગાળોનો વરસાદ વગેરે ... પરિસ્થિતિનો સ્વબળે, સ્વપ્રયત્ને બચાવ કરી, અન્યાય સામે લડીને, સહન કરીને જીવનને સૂરીલું રાખ્યું, ઘબકતું રાખ્યું. સ્થિતપ્રજ્ઞ રહીને, સર્વના હિતચિંતક બનીને, પ્રેમનું સામ્રાજ્ય સ્થાપનાર શ્રીકૃષ્ણને કોટિ કોટિ વંદન.. દર વર્ષે ઉજવાતા જન્માષ્ટમી મહોત્સવ વેળાએ શ્રીકૃષ્ણના જીવનમાંથી કંઈક શીખવાનો, અપનાવવાનો પ્રયત્ન કરતાં રહીએ, તો આપણું જીવન પણ કૃષ્ણમય અને કૃષ્ણમય બની જાય. આ વર્ષે આપણે શ્રીકૃષ્ણના જીવનમાંથી સહનશીલતાના ગુણને અપનાવીએ...

સહનશીલતાને આધ્યાત્મિક પંથનું પ્રથમ સોપાન ગણવામાં આવે છે. અવતારી પુરુષો, સંતો, મહામાનવોએ તેમના જીવનકાળ દરમ્યાન ઘણું સહન કર્યું છે. સહન કર્યા વગર, તપ્યા વગર, વ્યક્તિ ઉન્નતિના શિખરો સર કરી શકતી જ નથી. મહાન બનવાની અને સહન કરી લોકમદયને શાતા આપવાની ગુરૂચાવી પાણિયારા પર શોભતું માટીનું માટલું આપી જાય છે. માટીમાંથી અનેક પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થઈ, નિભાડામાં તપીને, શરીર પર ટકોરા વાગ્યા પછી જ તેનું મૂલ્ય અંકાય છે. અપનાવાય છે. **માનવ મદયમાં સ્થાન અંકિત કરવું હોય તો, મહામાનવ બનવું હોય તો જીવનના ધ્યેયને સિદ્ધ કરવો હોય તો, તપવાની, દુઃખો સહન કરવાની તૈયારી, સાત્વિક પુરુષાર્થ કરવાની તૈયારી રાખવી જોઈએ, સહનશીલ અને ઉદમી બનવું જોઈએ.**

કૌટુંબિક અને સામાજિક જીવનમાં પણ ઘરના સભ્યોનો, કુટુંબના વડીલનો, સહનશીલ, પ્રેમાળ સ્વભાવ, કુટુંબમાં સુખ-શાંતિ અને પ્રેમનું વાતાવરણ સર્જી શકે છે. ઘરગૃહસ્થીમાં દરેક વ્યક્તિના સ્વભાવ, રૂચિ, વિચારો એકસરખાં હોતા નથી. કોઈક ક્રોધી, કોઈક લોભી, કોઈક સ્વાર્થી, કોઈક ઉદ્ધત તો વળી કોઈક નમ્ર અને નરમ, કુટુંબની એકતા બાળવી રાખવા માટે કુટુંબના વડીલે, મોભીએ, સહનશીલ અને વિવેકી બનીને આ બધા સ્વભાવોને સમજવા

પડે, સહન કરવા પડે અને સંપ જાળવી રાખવો પડે. દરેક વ્યક્તિમાં વિચારભેદ, મતભેદ તો રહેવાનો જ. પરંતુ વિચારભેદને, મતભેદને સમજવાનો, અને સુલઝાવવાનો પ્રયાસ કરીને મનભેદ થતો અટકાવવો જોઈએ. સહનશીલતા એ સુખી સંસારની ચાવી છે.

સંયુક્ત કુટુંબમાં જેમ વિવિધ વિચાર અને સ્વભાવ ધરાવતી વ્યક્તિઓ હોય છે તેમ સમાજમાં પણ વિવિધ સ્વભાવના માણસો વસી રહ્યાં છે. વિચાર કે કાર્ય માટે વિરોધ જાગે, વિસંવાદિતા સર્જાય ત્યારે ક્રોધ કરવો, બૂમો પાડવી કે સ્થાન છોડી જવાની ચેષ્ટાઓ કરવાને બદલે તટસ્થભાવે આપણી સાચી વાત, આપણો દૃષ્ટિકોણ સમજાવવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. કોઈના પ્રત્યે પૂર્વગ્રહ બાંધી દેવો જોઈએ નહીં. સંબંધો બગાડવા જોઈએ નહીં, હંમેશા સાગરપેટા બનવું જોઈએ.

સહનશીલ વ્યક્તિ નીડર, ઉદાર, ક્ષમાશીલ અને દૃઢ મનોબળ ધરાવતી શક્તિશાળી હોય છે. શ્રીકૃષ્ણ ભગવાને કોઈનાય પ્રત્યે પૂર્વગ્રહ બાંધ્યો નહોતો, પરંતુ અન્યાયને ક્યારેય સહન કર્યો નહોતો. અંધશ્રદ્ધાને ક્યારેય પોષી ન હતી. આપત્તિ કાળમાં માણસે અડગ રહેવું જોઈએ. આપત્તિઓ તો આત્મ-પરીક્ષા માટે જ ઉદ્ભવે છે. માન, અપમાન, સ્તુતિ, નિંદા, કીર્તિ, કલંક વગેરે દરેક પરિસ્થિતિમાં તટસ્થ રહેવું જોઈએ. વિવેકી બનવું જોઈએ. સ્થિતપ્રજ્ઞ રહેવું જોઈએ. મહાનપુરુષોના જીવનમાંથી આપણે એમના ગુણોને જાણીને એને જીવનમાં અપનાવવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. આપણી શક્તિ અને ક્ષમતાને કેળવવી જોઈએ. ધીરજ, સહનશીલતા અને વિવેકને વિકસાવવા જોઈએ. આપણે તો વાતવાતમાં ગરમ થઈ જઈએ છીએ. વિવેકને વિસારી દઈએ છીએ. ખોટા-ખોટા પૂર્વગ્રહો બાંધીએ છીએ. દ્રેષ્ણો દાવાનળ પ્રગટાવી દઈએ છીએ. આપણી આંખમાંથી અમૃત-અમીની જગ્યાએ ઝેર વરસે છે. વિરોધીઓનો ધ્વંસ કરવાનું પગલું ભરી બેસીએ છીએ. વિરોધીઓનો વિરોધ કરવાથી વૈમનસ્ય વધશે, વિરોધીના કાર્યોમાં હમદર્દી બતાવો. વિરોધીને મિત્ર બનાવો. જ્યારે ઉશ્કેરાઈ જવાનો પ્રસંગ ઉપસ્થિત થાય ત્યારે મૌન ધારણ કરો. વાતાવરણ બદલી નાખો અને સ્વસ્થ ચિત્તે વિચાર કરો કે, આપણે ક્યાંક ભૂલ તો નથી કરી રહ્યાં ને ! ઉતાવળું પગલું તો નથી ભરી રહ્યાં ને ! આપણી ભૂલને સુધારવા પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. જીવનમાં વ્યાપેલ ઝેરની હિંસાની જડને કાઢી નાંખીએ. જીવનબાગમાં પ્રેમ, કરુણા અને ક્ષમાના છોડવાઓ રોપીએ. જીવન બાગને નંદનવન બનાવીએ. મારા પ્રિય સખા શ્રી કૃષ્ણના જીવનમાંથી આજે સહનશીલતાના ગુણને અપનાવવાનો દૃઢ સંકલ્પ કરી શ્રીકૃષ્ણની જન્મજયંતિની ઉજવણીને સાર્થક કરીએ

ૐ મા ૐ

હેમંત ઉપાધ્યાય

તા. ૨૮-૮-૦૫

(તા.૨૭-૮-૨૦૦૫ના રોજ શ્રદ્ધા કુટીરમાં ઉજવાયેલ જન્માષ્ટમી મહોત્સવનો અહેવાલ)

આજે પરમ પવિત્ર, પાવનકારી દિવસ છે. શ્રાવણ વદ આઠમ યાને મોહરાત્રિ. આજના દિવસની બીજી વિશિષ્ટતા... કૃષ્ણ જન્મ સમયે રોહિણી નક્ષત્ર હતું. આજે પણ રોહિણી નક્ષત્ર... વળી રાત્રિના ૧૧-૨૩ સુધી અમૃતસિદ્ધ યોગ... અમૃત એટલે સાંસારિક જીવનમાં આનંદ પામવા માટેની અક્સીર દવા....

શ્રદ્ધા બંગલાના મુખ્ય દ્વારે આસોપાલવનું તોરણ બંધાયું છે. શ્રીકૃષ્ણએ જગતને અપેક્ષારહિત પ્રેમ કરતાં શીખવ્યું. આસોપાલવનો અર્થ સમજવા જેવો છે, આ = આઠમે જન્મેલાને સો = સો ટકા પા = પામવા લવ = પ્રેમ કરો. આઠમે જન્મેલાને સો ટકા પામવા માટે અપેક્ષારહિત, શ્રદ્ધામય, શરણાગત થઈને પ્રેમ કરો. અને હાં ! પૂજ્યશ્રી પણ આઠમે જ જન્મ્યાં છે. આ સાંકેતિક જ્ઞાનને વંદન. ચોકના દ્વારે સુંદર પીળા ફુલનું તોરણ છે, પીળો રંગ તેજસ્વિતાનો અને તપવાનો છે. જીવનમાં તપીને તપસ્વિતા પ્રાપ્ત કરો. આજ તોરણમાં નાની નાની અગિયાર મટુકી બાંધેલી છે. શ્રીકૃષ્ણ એટલે મટકીના ચાહક.. શ્રીકૃષ્ણની છબી જોશો તો અગિયાર આકર્ષણ દેખાશે. કાનમાં કુંડળ, મુગટ, મોરનું પીંછું, વૈજયંતિમાળા, બાહુમાં બાબુબંધ, હાથમાં મોરલી, કૈડે કંદોરો, પીતાંબર, હાથમાં કંકણ, ખભે ખેસ અને ગાય... આ અગિયાર આકર્ષણના પ્રતિક સમી અગિયાર નાની મટકી....

શ્રદ્ધા મંદિરને પણ શણગારાયું છે. એક સુંદર બાજઠ પર ઝૂલામાં શ્રીકૃષ્ણ, બાબુમાં રાધાજીની મૂર્તિ, આગળ ગાય, ઘોડો, મોરની નાની નાની મૂર્તિઓ વગેરે મૂકેલાં છે. મંદિરમાં તોરણો બાંધ્યા છે. ખૂબ સુંદર ભાવવાહી શણગાર છે.

કુટીરના દ્વારે એક ચાર ઝૂલવાળું તોરણ બંધાયું છે. ખૂબ સાંકેતિક છે. શ્રીકૃષ્ણના જીવનમાં ચાર ભૂમિ અગત્યની, જન્મભૂમિ મથુરા, લીલાભૂમિ ગોકુળ અને વૃંદાવન અને કર્મભૂમિ - દ્વારકા - શ્રીકૃષ્ણના ચારેય સ્વરૂપ અતિપ્રિય લાગે... બાળસ્વરૂપ, શિશુ સ્વરૂપ, યુવા સ્વરૂપ અને પ્રેમસ્વરૂપ (પરમાત્મા) શ્રીકૃષ્ણના વ્યક્તિત્વમાં કર્મ, ભક્તિ, પ્રેમ અને જ્ઞાન એમ ચારનો સમન્વય. વિશ્વના સમસ્ત માધુર્ય અને સૌંદર્યના પૂર્ણાવતાર શ્રીકૃષ્ણના રથના ચાર અશ્વ... કાલ, અદૃષ્ટ, ઈચ્છા અને સંકલ્પ. આ અશ્વ તે ઈન્દ્રિયનું, ગતિનું, વાસનાનું અને પુરુષત્વનું પ્રતિક. આ જ્ઞાનને વંદન.

કુટીરમાં ઝૂલાની ચારેય સાંકળને સુશોભિત કરાય છે. દરેક કડા સાથે જોડાયેલ બે સાંકળ એટલે પુરુષ અને સ્ત્રી અને બંને કડાના સેતુરૂપ એક તોરણ છે. અર્થાત્ બે દંપતિ - દેવકી-વાસુદેવ અને યશોદા-નંદબાવાનો સેતુ એટલે શ્રીકૃષ્ણ... અર્થાત્ શ્રીકૃષ્ણ બે માતાના બાળ તરીકે પૂજાય છે. આપણા પૂજ્યશ્રી પણ બે માતાના બાળનું સદ્ભાગ્ય પ્રાપ્ત કરી ચૂક્યા છે. પરસનબા અને મા ગાયત્રી.

કુટીરમાં ભક્તોની ભીડ છે. પૂજ્યશ્રીના આગમનની પ્રતીક્ષા છે. સહુની ઇંતેજારીના અંતસ્વરૂપે ૬-૧૦ વાગે પૂજ્યશ્રી પધાર્યા છે. ઉષાબહેન દ્વારા આગમન છડી પોકારાઈ છે. આખી કુટીરમાં એક ચેતના - એક જાગૃતિ અને ઝાંખી - કેસરી કેડીયું, સુરવાલ, ખેસ, પગમાં મોજડી, ગળામાં માળા, હાથમાં મોરલી, આકર્ષક અને મોહક સ્મિત, અને આશીર્વાદ આપતો હસ્ત... પૂજ્યશ્રીનું આ ચેતનામય, પ્રેમસ્વરૂપને નિહાળીને ભક્તો ઘેલા બન્યા છે. બધા જ નમન મુદ્રામાં સ્થિત છે. ઝૂલા પર લગાવાયેલ લાઈટના તોરણથી પૂજ્યશ્રીના પરમતત્વ સ્વરૂપની અનુભૂતિ થાય છે. ભક્તોની વાણી મૌન થઈ છે. સ્વર્ગના દેવતાઓનો પણ મંદાર, માલતી, પાર્શ્વત આદિના સુગંધથી સંમિશ્રિત પવનોથી પુષ્પવૃષ્ટિ કરી રહ્યાંનો અનુભવ સમધુર, સુરમ્ય સુગંધ પવન સ્પર્શથી સર્વત્ર ફેલાયો.. માતાજીની સૂક્ષ્મ હાજરીની અનુભૂતિ થઈ.

પૂજ્ય બહેનજીએ આજના ઉત્સવ પ્રારંભની અનુભૂતિ આપતાં એક સુંદર શ્લોક ગવાયો છે. “આદૌ દેવકીદેહ ગર્ભજનનં. ગોપી ગૃહે વર્ધનમ્, માયા પૂતન જીવિતાય હરણં, ગોવર્ધનો, દ્વારણમ્ ॥” પછી વસુદેવં સૂતંદેવ શ્લોક ગાન થયું. હવે ગવાયું છે. મંગળ કર પ્રભો નટવર નાગર.. પછી રાઘે રાઘે રાઘેશ્યામની ધૂન ગવાઈ છે. આખુંય વાતાવરણ કૃષ્ણમય ભક્તિમાં ઘેલું થયું છે. હવે કૃષ્ણભક્તોના એક એક ભક્તિગીતો શ્રીમતિ ભાવનાબેન અને શ્રીમતિ અંજલિબેનના સમધુર કંઠથી ગવાય છે. રમઝુમ કરતાં આવો રણછોડરાય - ડાકોરવાળા...., માઘવ મતવાલો..., મોરના પીંછડાવાળો કાનુડો.. વગેરે આ ભક્તિગીતોનું અનુસંધાન કરતાં યોગેશભાઈએ કહ્યું કે, રાઘા-કૃષ્ણના અતિશુદ્ધ પ્રેમની વાતો કળિયુગમાં પ્રેમસંબંધનું પરિવર્તન શીખવાડે છે અને તેથી જ હવેના ગીતમાં રાઘા પોતાના શ્યામને શોધે છે. રાઘા ટૂંટ રહી, કીસીને મેરા શ્યામ દેખા.. પછી જનક મહારાજે ગાયું ... માને તો મનાવી લેજો.. ખૂબ ભાવમય વાતાવરણ છે. યોગેશભાઈએ કહ્યું કે, રાઘાના પ્રેમના શિલાલેખા નહીં મળે... અને ગવાયું.... આ નભ ઝૂક્યું તે કાનજી... ને ચાંદની તે રાઘાજી - એક પછી એક ભક્તિગીતોથી આખુંય વાતાવરણ... એક વ્રજવન બની ગયું છે. ભક્તો આજે પૂજ્યશ્રીના કૃષ્ણ સ્વરૂપની ઝાંખી કરતાં કરતાં એક અદ્ભૂત આનંદ અનુભવે છે.

હવે કુટીરના રાજકવિ શ્રી સતિષભાઈનો આજે ૭૫ વર્ષ પ્રવેશનો પ્રથમ દિવસ છે. ત્યારે શ્રી સતિષભાઈએ પૂજ્યશ્રીના ચરણોમાં સુંદર ભાવોર્મિ રજૂ કરતાં કહ્યું કે, “ઘર ખાલી થતાં, નીકળે અગર સામાન મારો તો..... ચબરખી રાજની યાદોની કેવળ સાચવી છે, આ હકીકત આજની મારી છે” પૂજ્યશ્રીનું સ્મરણ અને સ્મૃતિ એજ મારી સંપત્તિ. શ્રી સતિષભાઈના આ ભાવને સહુએ તાળીઓથી વધાવી લીધો.

પૂજ્યશ્રીએ આ ભાવોર્મિ પૂર્ણ થતાં, તત્કાલ એક આશીર્વાદ સહિત જવાબ આપ્યો છે. આ છે પૂજ્યશ્રીનું શીઘ્રકવિ સ્વરૂપ...

**“સતિષ, ૭૫ થયા તોય હજી સાબૂત છે,
કલમ અને જીભ પર ચૌવન ચાલુ છે”**

શ્રી સતિષભાઈએ સુંદર જવાબ આપ્યો :
તમારા પ્રેમસાગરને તળિયે બેસીને રાજ !

મરજીવો બનું... મન થાય છે....

પૂજ્યશ્રીએ જવાબ આપ્યો... સતિષ....

મરજીવો બની સાગર ઉલેચવો પડશે

તાકાત હોય જેટલી, ઉલેચો સાગરને,

આવી મળશે સાચા મોતી,

હવે પછીનું જીવન ધન્ય બની જશે....

શ્રી સતિષભાઈએ કહ્યું :

મઝઘાર આપ છો, કિનારો આપ છો,

અમારા હલેસાં થઈ જશો ?

પૂજ્યશ્રીએ કહ્યું : બનતી કોશિશ કરીશ...

તત્કાલ કવિતા આદાન-પ્રદાનના આ પ્રસંગને ભક્તોએ માણ્યો. હવે પૂજ્યશ્રીએ શ્રી સતિષભાઈને ચોકલેટ મોકલાવી.... આખોમાં આંસુ સાથે તેમણે આશીર્વાદની આ મીઠાઈ આરોગી અને હાજર સહુ ભક્તોએ તેમણે ‘હેપી બર્થ-ડે ટુ યુ’ના ગીતથી શુભેચ્છાઓ પાઠવી.

હવે આજ્ઞા નામની સાડા ચાર વર્ષની દિકરીએ સુંદર રાધાનૃત્ય કર્યું. તેણી દિવ્યભાસ્કરની નૃત્ય સ્પર્ધામાં સેમી ફાઈનલ સુધી પહોંચી છે. આ નાનકડી બાળાનો નૃત્ય ભાવ, મુખ મુદ્રા અને નૃત્યકળા બધાને ડોલાવી ગઈ. માથે મટુકી અને હાથમાં દાંડિયા સાથેની તેણીની નૃત્યમુદ્રાઓ ખૂબ ખૂબ સુંદર હતી. નૃત્યની સાથે સહુએ તાળીઓ સાથે તેણીને ખૂબ પ્રોત્સાહન આપીને શુભેચ્છા, આશીર્વાદ આપ્યાં... પૂજ્યશ્રીએ પણ તેણીને પાસે બોલાવીને આશીર્વાદ આપ્યાં... કુટીરના અનેક રત્નોમાં આજે એકનો વધારો થયો. આજના ઉત્સવમાં સહુ એટલા ઘેલા થયાં છે કે, કોઈ સમય જોતું નથી.

હવે પૂજ્યશ્રીને આજના પ્રસંગે આશીર્વચન આપવા વિનંતી થઈ છે. પૂજ્યશ્રીએ સંબોધન કરતાં કહ્યું કે,

ઘાલા વ્રજવાસીઓ... અને કુટીરભક્તો આનંદથી ઝૂમી ઉઠ્યા અને શ્રદ્ધા - વ્રજ બની ગયું છે.

પૂજ્યશ્રીનું આજનું ઉદ્બોધન, જીવનબાગને સજાવવા માટે સ્વભાવ પરિવર્તન, દૃષ્ટિ બદલાવ અને વિચારધારાના અભિગમને એક નવો દૃષ્ટિકોણ આપી ગયું. શ્રીકૃષ્ણની મટકીને કેન્દ્રમાં રાખી, તેઓશ્રીએ ‘મટકી માહાત્મ્ય’ દ્વારા કૌટુંબિક જીવનમાં મોભી દ્વારા અપનાવવાના ત્યાગ, સમર્પણ, સમજણ અને સહનશીલતાના સદ્ગુણોને સમજાવ્યાં.

હવે પૂજ્યશ્રીએ સ્વયંમ્ કૃષ્ણધૂન ગવરાવી... “જય જય શ્રીકૃષ્ણ ઘાલા જશોદાનો લાલો....” તેઓશ્રીનો કંઠ, મુખભાવ, પ્રેમમય સ્મિત અને મોહક દૃષ્ટિથી લાગ્યું કે, શ્રીકૃષ્ણનો જ ઉદ્ભવ થયો છે. તેઓશ્રીની વિવિધ નર્તન મુદ્રાઓ, શબ્દભાવને ભક્તિભાવથી રંગવાની

કળા અને પ્રેમમય, એકલમય રાસમુદ્રાઓ અનોખી હતી... ભક્તોને સાક્ષાત્ શ્રીકૃષ્ણની અનુભૂતિ થઈ.

હવે પૂજ્યશ્રીએ કુટીર પાસે લટકાવેલ મટુકી ફોડી... મટકી એટલે સહનશીલતાનું પ્રતિક... મટકી ફોડવા કરાતા પ્રયત્નો એટલે સહનશીલતા ચકાસવા પ્રભુ દ્વારા અપાતા આઘાતો.... અને જ્યારે તેમાંથી આપ સફળતાપૂર્વક બહાર આવો ત્યારે જિંદગીમાં આનંદના સુખના, પ્રેમના, સદ્ભાવ અને સંપનો વરસાદ થાય.. પૂજ્યશ્રીએ આ પ્રસાદ સ્વયમ્ સહુને આપીને આનંદમય કૌટુંબિક જીવનના આશીર્વાદ આપ્યાં. દરેકને પ્રસાદ અપાયો...

હવે સુંદર ગીતો ગવાય છે. ગાયકવૃંદ અને વાદ્યવૃંદે ભક્તોમાં આનંદનો સાગર છલકાવી દીધો અને એક સદ્ભાવના ભક્તિભાવ સાથે સહુ નૃત્ય કરવા લાગ્યા છે. મીરાંએ નર્તન દ્વારા પ્રભુ પ્રાપ્તિ કરી હતી તો ભક્તો આજે પૂજ્યશ્રીની હાજરીમાં આ નૃત્ય આનંદ લૂંટે છે. પૂજ્યશ્રીએ દરેક નર્તનભક્ત અને ગાયક-વાદ્ય વૃંદને તેઓના સ્થાને જઈને પોતાની મોરલીથી આશીર્વાદ આપ્યાં છે. સુંદર ગીત ગવાય છે. ‘ગોકુળમાં આજ દિવાળી.... શ્રદ્ધામાં આજ દિવાળી’ ‘નંદ ઘેર આનંદ ભયો.... જય કનૈયા લાલકી’ના આનંદનાદથી કુટીર હિલ્લોળે ચઢી છે.

ભક્તો પોતપોતાની આગવી નર્તનમુદ્રામાં અનોખો આનંદ કરે છે. ચોકમાં ક્યાંય જગ્યા નથી છતાંય નૃત્યભક્તિના સાધકોને પૂરતી જગ્યા અપાઈ છે. એક સંતના શરણમાં અને ચરણમાં નૃત્યઆનંદ લઈ શકાતો હોય એવા ક્રાંતિકારી વિચારધારાના સમર્થ સ્વામી પૂજ્યશ્રીને અમારાં કોટિ કોટિ વંદન...

પરમ પૂજ્ય ગુરૂદેવ, પરમ શક્તિના અંશ, અક્ષાંશ, કલા, આવેશ અને પૂર્ણાદિ આવકારથી અમો સહુ ભક્તો ધન્ય થઈ ગયા.

રાત્રે ૮-૩૦ વાગ્યે ૨૭ પરમશક્તિ મંત્ર અને આરતી સાથે આજના મહોત્સવને વિરામ આપ્યો....

આજના ઉત્સવે હે ગુરૂદેવ, આપના ચરણોમાં અમારી સહુની હાથ જોડી, મસ્તક નમાવી એક જ પ્રાર્થના કે, અમારા મનોવૃત્તિ અને મનોબળને આપના શરણમાં લેજો.. સહનશીલતાના પ્રથમ કદમમાં અમને આપની ગોદમાં લેજો... સંયમના, સમજણના મનોભાવને આપની બાંહોથી પુરસ્કૃત કરજો અને અમારા ક્રોધભર્યા મસ્તિષ્કને આપના તપની શીતળતાનો મુગટ પહેરાવજો.

આપના ચરણોમાં પ્રણામ.

ૐ મા ૐ

(૧૫)

ન કોઈ કોઈના ઋણમાં

હે માત પવન વિહારી પરી સમાન
સાર્વભોમત્વ આખા વિશ્વ પરે,
તુજ થકી ડરતા જડ ચેતન વિશ્વના
તુજ અમીમય આંખને પામવા
તલસતા માનવીઓ વિશ્વમાં

તુજને પામવા માનવીઓ
તિલક કરે માળા કરે, મંદિરે ફરે,
આખી જિંદગી ફરતા રહે,
તુજ તણું એક કિરણ નવ પામતા.

તું દયાની સાગર, પહાડ સરખી,
કર્મોતણા માપથકી તોલમાપ કરતી,
તોલમાપ તારું ભારે પડે જગતના માનવીઓને
છું માત, સરળ રસ્તો બતાવ
જગત તણા માનવીઓને.

હું જાણી શક્યો તુજ થકી
મુજ કાજ તેં શું શું કર્યું.
જન્મથી આજ પર્યત મુજ સાથમાં,
મુજ થકી બની શક્યું ન કાંઈ તારું
નથી સામર્થ્ય તવ ઋણ ચૂકવી શકું,
તુજ ઋણ ચૂકવવા સૈનિકને બાળ તવ ચરણે,
મુજ પ્રાર્થના આખરી દમતક તું રહે સાથમાં

માત કહે,

છું બાળ મુજ તણો,
ન માનીશ ઋણમાં તને તું
માની શકુ તો ઋણમાં છું હું,
પારકી થાપણ મુજ હાથમાં.

સહી નથી પ્રસવ તણી પીડા
બાળકાજ સર્વ કાર્ય કીધાં જગતમાં,
જન્મથી આજ પર્યત સંભાળી તુજ ધુરા,
સંભાળતી રહીશ ..

પ્રુદ જન્મી ન શકે પરમતત્વ જગતમાં
માધ્યમ દ્વારા પરમતત્વ તણો અંશ જગતમાં,
તું છું મુજ અંશ જગતમાં,
આવી પડે ફરજ દેખભાળતણી,

કાયમ હું છું તુજ વિરહમાં
ચોરી છૂપીથી આવું તુજ પાસ,
સ્વપ્નતણી દુનિયામાં આનંદ લૂંટુ તુજ પાસ,
કરું સર્વ કાંઈ અગોચર રૂપે
મુજ મર્યાદા ગોચરમાં આવી ન શકું
છું પરમતત્વ, છે માતૃહૃદય,
સમજી લેજે હકીકત બાળ મારા.

હે માત,

મુજ થકી તુજ હૃદય બન્યું આદ્ર
આવું ન કરીશ, મુજને દુઃખ થાય,
છે આ અલૌકિક સબંધ મા-બાળ તણો,
ન કોઈ કોઈના ઋણમાં.

તું છું માત મારી,
હું છું બાળ તારો,
સદા રહું તુજ સ્મરણને સાનિધ્યમાં

સ્મૃતિઓ સ્મરે છે.
ભૂતકાળને ઉલેચવા,
માત કહે છે,
ભવિષ્યને ઉજ્જવળ કર...

રાજયોગી નરેન્દ્રજી

તા. ૭-૬-૨૦૦૫

નવ નવ માસથી માત કાર્યરત
 અંશને માનવ દેહ અર્પવા,
 મસલતો સર્વ દેવો સાથ,
 ક્યાંય કંઈ બાકી ન રહે.
 ભરોસો નથી, ઘરતીના માનવોનો,
 ધ્યાન રાખવું પડે.
 પ્રત્યેક દેવ શુભેચ્છા અર્પે માતને
 ને બક્ષિશ અર્પે અંશ કાજ,
 અંશ વિહીન બને,
 આકાશમાંથી અવતરીને આલમમાં વિચરવાનું ને માતતણો વિયોગ,
 ઘરતી પટે વિસ્મૃતિ ગત જન્મની,
 માટે દીધું વચન,
 આવતી રહીશ, સાચવતી રહીશ,
 કાર્ય કરાવતી રહીશ, અરમાનો પૂરાં કરતી રહીશ
 અંશને તૈયાર કર્યો વહાલથી,
 અંશ પધાર્યો ઘરતી પટે,
 સાત સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૨-રાધાષ્ટમી.
 માટે નિભાવ્યું વચન,
 જન્મથી આજ પ્રર્થત,
 અંશે રોશન કીધું નામ માતનું.
 અનુસરી સોનેરી શીખામણો,
 આજ રાજયોગી માત મન દીસે બાળ,
 હેત કરે, વહાલ કરે,
 લાડ કરી વાત્સલ્ય વરસાવે,
 હુકમ કરે.
 બાળનું કર્તવ્ય, માતનો આદેશ.

(૧)

કર્મના સિદ્ધાંતનો સહર્ષ સ્વીકાર કરો.

રાજયોગી નરેન્દ્રજી

એપ્રિલ - ૨૦૦૫

માથે દુઃખના ડુંગર તૂટી પડે ત્યારે ભગવાનમાંથી આપણી શ્રદ્ધા ડગી જાય છે, વિભાજીત થઈ જાય છે. જ્યોતિષ, મંત્ર, તંત્ર વિગેરેનો આશ્રય લેવા માનવી હવાતિયાં મારે છે. બાધા, આખડી, વ્રત, ઉપવાસ વિગેરે પ્રયોજનથી દુઃખ દૂર કરવાના પ્રયત્ન કરે છે.

વ્હાલાબાળકો, ભગવાનને ત્યાં દેર પણ નથી અને અંદેર પણ નથી. ભગવાનને મન કોઈ વહાલું કે કોઈ દવલું પણ નથી. સુખ કે દુઃખ આપણાં કર્મના બંધનથી ઘડાયેલા આપણા પ્રારબ્ધનું જ પરિણામ છે. આપણાં કર્મો અને આપણાં સ્વજનો જ આપણાં સુખ દુઃખના કારણ બને છે. પરમાત્માના દરબારમાં ક્યારેય અન્યાય કે પક્ષપાત સંભવી શકે જ નહિં.

આસક્તિયુક્ત કર્મ કરનારા, કર્મના સિદ્ધાંતને નહિં સમજનારા અને દુઃખ કે આઘાતને નહિં જીરવી શકનારા માણસો જ પરમાત્મા પ્રત્યે રોષ ઠાલવે છે. અને પોતાની શ્રદ્ધાને વિભાજીત કરે છે. જેઓ સમજુ છે, વિવેકી છે, કર્મના સિદ્ધાંતને સમજે છે તેઓ પરમાત્માને કે અન્ય કોઈને પણ દોષ દેશે નહિં.

દુઃખ આવે પરંતુ તેને સહન કરવાની પણ હદ હોવી જોઈએને? આવો પ્રશ્ન સામાન્ય માણસના મનમાં થાય તે સ્વાભાવિક છે. પરંતુ જન્મ ધારણ કર્યો એટલે પરમાત્માની સૃષ્ટિના નિયમો જીવને લાગુ પડી જ જાય છે. કર્મના સિદ્ધાંતમાંથી કોઈ પણ જીવ બાકાત રહી શકે જ નહિં. પરમાત્માને આપણી મનગમતી ઈચ્છાઓ કે શરતોને આધીન રાખી શકાય નહિં.

સુખ અને દુઃખ તો જીવનમાં દિવસ અને રાત્રિ સમાન છે. પરંતુ સુખ દુઃખની માત્રા અને અવધિ વ્યક્તિના સાત્વિક અને અસાત્વિક કર્મોથી નિર્માણ થયેલા પ્રારબ્ધ પર નિર્ભર છે. આ સમજ કેળવવી જરૂરી છે.

જો ભવ્ય, સાત્વિક, સુખી જીવનના સ્વામી બનવું હોય તો કર્મના સિદ્ધાંતનો સહર્ષ સ્વીકાર કરો, પરમાત્માને આપણા શ્રેયના જ સ્વામી બનાવો. પરમની ઈચ્છાને જ સર્વોપરી ગણો.

વર્તમાન જીવનમાં અદાદિત, દૂષિત કર્મો કરી કાંટાળું પ્રારબ્ધ નિર્માણ ન થાય તેની તકેદારી રાખી અનાસક્ત ભાવે, માનવતા સભર કર્મો કરવાથી આપણા કર્મોનો સંચય થતો નથી. કર્મો બંધનકર્તા બનતા નથી. આપણું દરેક કર્મ પ્રભુ પ્રિત્યર્થે જ પૂરી નિષ્ઠાથી, પરમની પૂજા સમજીને જ કરવાની અને કર્મથી નિષ્પન્ન થતા સફળતા, નિષ્ફળતાના ફળને

પરમની પ્રસાદી સમજીને પ્રેમથી સ્વીકારી લેવાથી મનને પ્રસન્ન રાખી શકાય છે. અન્ય દુઃખી માનવોને તન, મન, ધનથી યથાશક્તિ સહાયરૂપ બનીએ, અન્યના જીવનમાં અજવાળાં પાથરવા પ્રયત્ન કરીએ, સત્સંગ, સ્વાધ્યાય અને સેવા થકી મનની શક્તિઓને ઉદ્ધર્ગામી બનાવી વિવેકને વિકસાવીએ.

ૐમાૐ

(૨) અંતરનો વિવેક સાચી શાંતિનો આધાર સ્થંભ છે.

રાજયોગી નરેન્દ્રજી

મે - ૨૦૦૫

મનુષ્યમાત્ર શાંતિને ઝંખે છે. મનમાં શાંતિ હોય, તન સ્વસ્થ હોય ત્યારે જ વ્યક્તિ સુખનો અહેસાસ કરી શકે છે. માનવ જીવનની શાંતિ ભૌતિક સમૃદ્ધિ પર આધાર નથી રાખતી. તેનો આધાર છે અંતરની સમૃદ્ધિ પર. અંતરનો વિવેક જ સાચી શાંતિનો આધાર સ્થંભ છે. સદયમાંથી કટુતાને હટાવી પવિત્રતાને ભરવાથી, શુભ ભાવના, શુભ વિચારો, શુભ કાર્યોનો વિકાસ થશે.

સર્વેજ્ઞ સુખીનઃ સન્તુ નિરામયાઃ ।

સર્વે ભદ્રાણિ પશ્યન્તું મા કશ્ચિત દુઃખ માખ્નુયાત્ ॥

જગતના સર્વે જીવોનું સુખ અને શુભ ઈચ્છવાથી આપણને શાંતિનો અનુભવ થાય છે. આપણા અંતરની શાંતિ વિશ્વ શાંતિનો પાયો છે. અંતરમાં શાંતિ હશે તો કુટુંબ, સમાજ, રાષ્ટ્ર અને વિશ્વમાં શાંતિનું સામ્રાજ્ય સ્થાપી શકાશે.

વિવેક દ્રષ્ટિથી વિચાર કરતાં જે કાર્યોમાં આપણને સત્ય અને શુભ જણાતું હોય તેવા કાર્યો કરવામાં જ શાંતિ છે. શાંતિ મેળવવા માટે આપણે આપણામાંથી જ શરૂઆત કરવી. બાહ્ય પરિસ્થિતિ સુધારવા જવાની જરૂર નથી, આપણી પોતાની જાતને જ સુધારવાની જરૂર છે શાંતિ તરફ લઈ જનારાં દ્વાર હમેશાં આપણી તરફ જ ઉઘડવાના, અને એ શાંતિના દ્વારમાં પ્રથમ આપણે જ પ્રવેશ કરવાનો છે. શુભ કર્મોથી જ શાંતિ મળી શકે છે. પરમાર્થનું કામ કરીએ ત્યારે મનમાં આનંદ થાય છે. શાંતિથી ઉંઘ આવી જાય છે. જેના અંતરમાં સંયમ છે, વિવેક છે. શુભ કાર્યો પ્રત્યે રૂચિ છે તે વ્યક્તિ સમાજને વધુમાં વધુ આપે છે. સાચી શાંતિ ઈચ્છનારે, હમેશાં સદ્ગુણોનું સામ્રાજ્ય પ્રસ્થાપિત કરવા માટે દુર્ગુણો સામે સતત જંગ ખેલતા જ રહેવું પડે છે. દુર્ગુણોરૂપી દુશ્મનોને પરાજય આપવો જ જોઈએ.

ૐમાૐ

(3)

સફળતાનો શણગાર

રાજયોગી નરેન્દ્રજી

જૂન - ૨૦૦૫

વર્તમાન જીવનશૈલીમાં દરેક વ્યક્તિને જીવનમાં વિકાસ કરવો હોય છે. સફળતાના શિખરો સર કરવાં હોય છે. ધનવાન, કીર્તિવાન, થવું હોય છે.

વિદ્યાર્થી, યુવાન, વેપારી, નોકરિયાત, કે જ્ઞાનમાર્ગમાં સફળતા મેળવવા માટે જ સહુ ઝંખતાં હોય છે. પુરુષાર્થ કરતા હોય છે. તમારી ઝંખના ઝંખી ન બની જાય કે તમારો પુરુષાર્થ પાંગળો ન બની જાય તેના માટે તમારું યોગ્ય આયોજન અને યોગ્ય આચરણ હોવું જરૂરી છે.

જીવનમાં વિકાસ કરવા માટે, સફળતા મેળવવા માટે તમારી ક્ષમતા અનુસાર તમારું ક્ષેત્ર નક્કી કરો, ક્યા વિષયમાં, કઈ લાઈનમાં આગળ વધવું છે તેનો સ્પષ્ટ પ્યાલ મનમાં હોવો જોઈએ. પોતાની શારીરિક, માનસિક, બૌદ્ધિક અને આર્થિક શક્તિનો પ્યાલ રાખીને જ ક્ષેત્ર નક્કી કરવું જોઈએ. ધ્યેય નક્કી કરવા સંકલ્પબદ્ધ બનવું જોઈએ. કોઈપણ ક્ષેત્રમાં આગળ વધવા માટે થોડા કંટકો, મુશ્કેલીઓ, અડચણો તો આવશે જ મુશ્કેલીઓના વંટોળને વટાવી જવાની માનસિક ક્ષમતા કેળવો. ધ્યેયનિષ્ઠ બનો. ધ્યેયની અદલાબદલીથી તમારા સમય, શક્તિ અને સંપત્તિનો વ્યય થશે. અને અંતે લઘુતાગ્રંથિ, ડીપ્રેશનના ભોગ બનવું પડશે.

પરમાત્મા મારી સાથે જ છે, હું સફળ થઈશ જ એવા દ્રઢ સંકલ્પ સાથે ક્ષેત્રનું સીલેક્શન કરી આટલું તો અવશ્ય અપનાવો જ. સફળતા તમારા ચરણ ચૂમશે જ.

- (૧) આત્મવિશ્વાસ કેળવો - પોતાની શક્તિ, સામર્થ્ય ઉપર વિશ્વાસ કેળવો, અન્યની સાથે ચર્ચા કરો પરંતુ તમારા અંતરઆત્માના અવાજને જ અનુસરો. પરમાત્માને પ્રાર્થના કરી પ્રેરણા મેળવો.
- (૨) ધ્યેય નક્કી કરો, તેને જ વળગી રહો અને આગળ વધો.
- (૩) વિવેક ચુક્ત વાત કરો, વર્તન દાખવો, ઉત્સાહનો અને નૈતિકતાનો રણકાર તમારા વાણી અને વર્તનમાં વહેવો જોઈએ.
- (૪) પ્રમાણિક, વજાદાર અને વિશ્વાસુ વ્યક્તિત્વ તમારી ધ્યેય-સિદ્ધિને આગળ ધપાવશે. એકાગ્રતાથી કાર્ય કરવાથી ધાર્યું પરિણામ લાવી શકાય છે.
- (૫) સમય, શક્તિ અને સાધનની કરકસર અને યોગ્ય ઉપયોગ કરવાનો આગ્રહ રાખવાથી ઉત્પાદન વધારી શકાય છે. દુર્વ્યય થતો અટકાવી શકાય છે.
- (૬) ચીલાચાલુ ગાડરિયા પ્રવાહમાં ચાલવાને બદલે તમારી આગવી કલ્પનાશક્તિ દોડાવી વિશેષતા, નવીનતા દાખવો. કંઈક વિશેષ અને ઉપયોગી થાય તેવું કરવાનો આગ્રહ

રાખો.

- (૭) સહકારની ભાવના કેળવો, અહમ્ને ઓગાળી અન્યના સહકારથી કામ કરવાની વૃત્તિ કેળવો. સહકાર્યકર્તાઓના નાના મોટા સફળ કાર્યો માટે તેમને બિરદાવો, પ્રોત્સાહિત કરો. જરૂર પડ્યે યોગ્ય માર્ગદર્શન આપો. સફળતામાં સહુને સહભાગી બનાવો, ટીમ સ્પીરીટ દાખવો.
- (૮) આત્મસંયમ દાખવો, કર્મઠ બની કર્મયોગી બનો.

ૐમાૐ

(૪)

પ્રાર્થના

રાજયોગી નરેન્દ્રજી

જુલાઈ - ૨૦૦૫

પ્રાર્થનાને આપણા અનિવાર્ય દૈનિક કાર્યક્રમમાં વણી લઈએ તો પરમાત્માની પ્રત્યક્ષતાની અનુભૂતિ થવા લાગે છે. પ્રાર્થના દ્વારા પરમાત્માનું આપણા ઈષ્ટદેવના સ્વરૂપમાં સાનિધ્ય માણી શકાય છે.

પ્રાર્થના કરતી વખતે બાળક જેવી સહજતા, નિર્મળતા, નિર્દોષતા આપણામાં આવવી જોઈએ. માની આગળ બાળકની જે સહજતા, નિર્દોષતા વર્તાય છે. તેવી જ સહજતા નિર્દોષતા, નિખાલસતા પરમાત્માની સાથે આપણી હોવી જોઈએ. પ્રાર્થના કરતી વખતે વિચારોના પ્રવાહને થંભાવી દો. મનને સ્થિર, એકાગ્ર કરી દો. વિચારોને સાક્ષી ભાવેજોવાના પરંતુ વિચારોના પ્રવાહમાં ખેંચાઈ જવાનું નહિ. પ્રાર્થનામાં શબ્દોનું ભાષાનું મહત્વ નથી. રાગદ્વેષની ગલીકૂંચીમાંથી બહાર નીકળી, અહમ્નું સમર્પણ કરી દઈએ ત્યારે જ આપણી ભાવસભર પ્રાર્થના પરમાત્માની પ્રત્યક્ષતાનો, પરમકૃપાનો અનુભવ કરાવે છે.

પરમાત્મા પાસે કશું જ માગો નહિ, સમર્પિત થઈ જાવ. આપણી જરૂરિયાત અને ક્ષમતા પ્રમાણે પરમાત્મા આપણને આપતા જ રહે છે. પ્રાર્થના માટે એકાંત જોઈએ. પ્રાર્થના કર્યા પછી આપણા અંતરમાં આનંદના ઉછાળા ઉછળવા જોઈએ. મન શાંત અને સ્વસ્થ બનવું જોઈએ. સંતોષનો અનુભવ થવો જોઈએ.

પરમની સૃષ્ટિના પ્રત્યેક સર્જનને પ્રેમ કરવો તે પણ પ્રાર્થના છે. મધદરિયે મૂંઝાયા હોઈએ, ફસાયા હોઈએ, ત્યારે પરમાત્માને અંતરના ઊંડાણથી પોકારજો સાથે સાથે હલેસાં મારતા રહેજો. પુરુષાર્થ ચાલુ રાખજો. પ્રાર્થનામાં શબ્દો ન આવડે તો નામ સ્મરણ મંત્રજાપ ચાલુ કરજો. ભાવસભર પ્રાર્થનામાં શબ્દો વામણા બની જાય છે. ભાષા ભૂલાઈ જાય છે. શબ્દો ખોવાઈ જાય છે.

નિયમિત પ્રાર્થના કરવાથી આપણાં, આપણાં વાણી, વર્તન વ્યવહારમાં, સ્વભાવમાં પરિવર્તન આવવું જ જોઈએ. પ્રાર્થના આપણાં આત્મા સાથેની ગોષ્ટિ છે. અંતરનો ગુંજારવ છે. સ્નાન કરવાથી જેમ શરીર શુદ્ધ થાય છે. તેમ પ્રાર્થના કરવાથી મન શુદ્ધ થાય છે.

ૐમાૐ

(૫)

દૃઢ સંકલ્પ શક્તિ કેળવો

NOTHING IS IMPOSSIBLE IN THIS WORLD

રાજયોગી નરેન્દ્રજી

ઓગષ્ટ - ૨૦૦૫

દુનિયામાં કશું જ અશક્ય નથી. વ્યક્તિમાં હિંમત હોય, ઉત્સાહ હોય, અને પુરુષાર્થ કરવાની તૈયારી હોય તો તેના માટે કોઈપણ કાર્ય કરવાનું અશક્ય નથી.

અડગતા અને નીડરતા સફળતાની દીવાદાંડી છે. સંકલ્પ શક્તિ, દૃઢ નિશ્ચય ધરાવતી વ્યક્તિ જીવનમાં આવેલી તકને પીછાણી લે છે, ઝડપી લે છે અને સિદ્ધિ હાંસલ કરી શકે છે.

સામાન્ય વ્યક્તિ જાણે, અજાણે કે ઉપજાવી કાઢેલા ભય-ડર ને કારણે તેની ઉદ્ભવતી ઈચ્છાઓને વિવેકપૂર્વક સાકાર સ્વરૂપ આપી શકતી નથી. જીવનમાં કેટલીય તકો આવે છે પરંતુ આળસ, પ્રમાદ અને જગતની બીકને કારણે આવેલી તકોને ઝડપી શકતા નથી. ઘણી વખતે વ્યક્તિની અશક્તિ, અસમજ, અસ્પષ્ટ ઈચ્છા કે ખોટો ખ્યાલ આવેલી તકોને ઓળખી શકતા નથી.

જે માણસ આકાશમાં ઘેરાયેલાં વાદળ તપાસ્યા કરે તે સારો પાક લણી શકે નહિ. તકની રાહ જોયા કરવાથી એ ક્યારેય પ્રાપ્ત થતી નથી. સાધન સગવડોના અભાવનું બહાનું કાઢીને સમય વેડફી નાખતો માણસ ક્યારેય સફળ થઈ શકતો નથી. ગમે તે પરિસ્થિતિમાં, અવરોધોને વટાવવાની તૈયારી સાથે મક્કમતાથી મહેનત કરનાર વ્યક્તિને જ વિજય મળે છે. દૃઢ નિશ્ચયવાળી વ્યક્તિને પથ્થર, કાંટા, ઝાડીઝાંખરા કે અન્ય વિરોધો થકવી કે નિરાશ કરી શકતા નથી. પોતાના ધ્યેયને હાંસલ કર્યા વગર તેને જંપ વળતો નથી.

જો ક્યાંય પહોંચવું હશે, કશુંક હાંસલ કરવું હશે તો ચાલવું તો પડશે જ, પુરુષાર્થ તો કરવો જ પડશે. થાકી ગયે નહિ ચાલે, આ સત્યને સમજી લેનાર વ્યક્તિ જીવનમાં ક્યારેય પાછી પડતી નથી.

કર્મ કર્યા વગર, ચાલ્યા વગર, જીવનયાત્રા પૂર્ણ કરી શકાતી નથી. થાક્યા વગર, આળસ કર્યા વગર, સતત કાર્ય કરતા રહો, મંઝીલ મળી જ જશે. "મદ્ય રેડીને કામ કરવું છે." આવો દૃઢ સંકલ્પ જીવનના દરેક કાર્યોમાં રાખીશું તો ધ્યેય સિદ્ધિ કાર્યસિદ્ધિ નિશ્ચિત છે.

ૐમાૐ

સમાચાર

આસો નવરાત્રિ

આસો મહિનાની નવરાત્રિ મહોત્સવ આઠ દિવસનો છે. તા. ૦૪-૧૦-૦૫ થી ૧૧-૧૦-૨૦૦૫ વિશિષ્ટ ઉપાસના કરવા ઇચ્છતા ભાવિકોને પૂજ્યશ્રી આશીર્વાદ પાઠવે છે.

નૂતન વર્ષ

તા. ૦૨-૧૧-૦૫ નોબુધવાર નૂતન વર્ષ છે. ભાવિકોને નૂતનવર્ષાભિનંદન સહ આશીર્વાદ.

શ્રદ્ધા કુટીરમાં પૂજ્યશ્રીના દર્શનનો લાભ મળી શકશે.

સવારે ૯-૦૦ થી ૧-૦૦ વાગ્યા સુધી.

સેવા યજ્ઞ - ભારતમાં

નવેમ્બર ૨૦૦૫ થી ૨૦૦૬ માર્ચ

સુરત

તારીખ	વાર	સમય	સરનામું
(૧) ૦૭-૧૧-૨૦૦૫	સોમવાર	૧૨-૪	} શ્રી ભગવાનદાસ બી. જરીવાલા } વિજયનગર કો. ઓ. હા. સોસાયટી, } દયાલબાગની બાજુમાં, મજુરા ગેટ, સુરત.
૦૮-૧૧-૨૦૦૫	મંગળવાર	૧૨-૪	

નાગપુર

(૧) ૧૨-૧૧-૨૦૦૫	શનિવાર	૧૨-૪	} શ્રી વજુભાઈ ગગલાણી } ઈતવારી કો. ઓ. હા. સોસાયટી, } પોસ્ટ ઓફીસની બાજુમાં, નાગપુર.

મુંબઈમાં

(૧) ૨૦-૧૧-૨૦૦૫	રવિવાર	૧૨-૪	} લક્ષ્મીબાગ, ઓપેરાહાઉસ, ચર્નીરોડ, મુંબઈ.
૨૧-૧૧-૨૦૦૫	સોમવાર	૧૨-૪	

નિલોષા અમદાવાદમાં કાર્યયજ્ઞ બંધ

૧. તા. ૨૮-૧૦-૨૦૦૫ શુક્રવારથી

૨. તા. ૧૬-૧૨-૨૦૦૫ શુક્રવારથી

નિલોષા અમદાવાદમાં કાર્યયજ્ઞ ચાલુ

૧. તા. ૨૮-૧૧-૨૦૦૫ સોમવાર

૪. તા. ૧૩-૦૨-૨૦૦૬ સોમવાર

પૂજ્ય રાજયોગી નરેન્દ્રજીનો વિદેશનો કાર્યયત્ર

ઈત્લેન્ડ

૧૭-૧૨-૦૫	શનિવાર સાંજે	૩ થી ૫	૯ ઓલ્ફીન	પ્રદીપ વડેરા	૦૧૧૬૨૩૫૪૬૧૧
૧૮-૧૨-૦૫	રવિવાર સાંજે	૩ થી ૫	સ્ટ્રીટ, લેસ્ટર.	પ્રદીપ વડેરા	૦૧૧૬૨૩૫૪૬૧૧
૦૭-૦૧-૦૬	શનિવાર સાંજે	૩ થી ૫	વેમ્બલી લંડન	સુશીલાબેન પોપટ	૦૨૦૮૯૦૨૩૦૨૯
૦૮-૦૧-૦૬	રવિવાર સાંજે	૩ થી ૫	વેમ્બલી લંડન	સુશીલાબેન પોપટ	૦૨૦૮૯૦૨૩૦૨૯
૧૪-૦૧-૦૬	શનિવાર બપોરે	૧ થી ૩	બ્રેડફોર્ડ	મણીબેન પટેલ	૦૧૨૭૪૫૦૨૬૬૫

નૂતન વર્ષનો સંદેશ

સ્વપ્ન અને સિદ્ધિના કિનારા વચ્ચે

સર્વદા મુશ્કેલીઓનો મહાસાગર ધૂધવતો હોય છે.

શ્રદ્ધાના હલેસાં અને પુરુષાર્થની નૈયા વડે,

એ મહાસાગરને પાર કરી શકાય,

જે સાગર પાર કરે

તેના સ્વપ્નને સિદ્ધિનો કિનારો સાંપડે...

રાજયોગી નરેન્દ્રજીના આશીર્વાદ સહ

નૂતન વર્ષાભિનંદન